

ตำนานพระบรมธาตุแก่งสร้อย

ที่ระลึกในงานปอยหลวง ฉลองสมโภชวิหารพระพุทธชัยยะชนะมาร
พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน
วันที่ ๑๔ - ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

คำนำ

เนื่องทางพุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีปได้จัดงานไหว้สาสักการบวงสรวงพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมาตลอด ซึ่งปีนี้ก็ได้เวียนมาบรรจบครบรอบอีกวาระหนึ่งซึ่งตรงกับวันอาทิตย์ที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ และในปีนี้ก็ได้จัดงานฉลองสมโภช วอหารพระพุทธชัยยะชนะมาร (วิหารพระยืน) ปางเปิดโลก แกะสลักจากไม้ตะเคียนทั้งองค์ มีความสูง ๘ เมตร ๘๐ เซนติเมตร ทางคณะศิษย์จึงใคร่ขอพิมพ์ประวัติพระบรมธาตุเจ้าแก่งสร้อย จากในงานฉลองสมโภชปอยหลวงวิหารพระพุทธชัยยะชนะมาร

เป็นการพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน และเผยแพร่ตำนานพระธาตุแก่งสร้อยที่มีความสำคัญอีกองค์หนึ่งในแม่น้ำปิง ที่มีประวัติอันยาวนาน

อตมาในนามประธานสงฆ์ก็ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาอันดียิ่งที่คณะศิษย์ได้จัดงานในครั้งนี้ บุญใดกุศลใดที่ได้ทำแล้วบังเกิดขึ้นแล้วขอบุญกุศลนั้นจงบันดาลอภิบาล ให้ท่านประสบพบแต่สิ่งที่ดีงามและดวงตาเห็นธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตราบเข้านิพานเทอญ

พระป่า ชัยยะเสน
อรัญญาวาสพระธาตุเมืองสร้อย

ตำนานเมืองสร้อย

ตำนานพระธาตุเมือง สร้อย

นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ สาธุ สุปินะ สัปปุริสสะ ทั้งหลายจักกล่าวด้วย สะริกาธาตุพระพุทธเจ้ามาตั้งอยู่ในเมืองไตเรานี้ในทิศทั้งหลาย ๒๓ แห่ง ตำนานรอยพระพุทธบาท ๑๐ แห่ง พระพุทธเจ้ามาตั้งไว้ในเมืองไต บุคคลผู้มีปัญญาและมีบุญพึงรู้ดังนี้เถิดตามตำนานจักกล่าว อุมะ คือ เมืองสร้อยอุบัติแต่ต้นมาดังนี้ ตั้งแต่แรกเมื่อพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้สัพพัญญูเป็นครูแก่โลกนานได้ ๓๕ วัสสา ก็อยู่ในป่าเตชะวันอารามยังมีในคืนหนึ่งพระพุทธเจ้าอยู่ในคันธกุฏิ ยามใกล้รุ่งพระพุทธเจ้าก็รำพึงว่าดังนี้ในกาลบัดนี้อายุแห่งเราตถาคตก็ได้ ๗๐ พรรษาแล้ว เมื่ออายุแห่งเราตถาคตหมดก็จังเข้าสู่นิพพานเราตถาคตก็จักอธิษฐาน สีระร่างกายตถาคตให้ย่อยเป็น ๓ ประการ เพื่อให้คนและเทวดาทั้งหลายนำเอามาแจกให้เป็นที่กราบไหว้แก่คนและเทวดาทั้งหลาย เหมือนดุจดั่งพระตถาคตยังมีชีวิตอยู่นั้นแลเพราะเหตุอายุของตถาคตนี้น้อยนักสัตว์ทั้งหลายได้กราบไหว้บูชาไม่ทั่วถึงกัน พระพุทธเจ้าทั้งหลายที่บังเกิดมาแล้วในโลกแต่ก่อน ก็ได้นิพพานไปแล้วทุกพระองค์นั้น ก็หากอธิษฐานยังไว้พระเกศาธาตุ พระธาตุและพระพุทธบาทไว้ในที่ใด เราตถาคตก็จักไปทำนายไว้ยังที่นั้น ตามอัจฉริยะประเพณีแห่พระพุทธเจ้ามาแต่ก่อนทุกพระองค์นั้นเถิด กันออกวัสสาแล้วพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระอรหันต์ ๔ รูป รูปหนึ่งชื่อพระโสณะ รูปหนึ่งชื่อพระอุตตาระ รูปหนึ่งชื่อพระรัตตนะ รูปหนึ่งชื่อพระอะนันทะ มีพระอินทร์เป็นผู้ถือบังสูรย์ไปกับพระพุทธเจ้า และมีพระเจ้าอโศกราช ผู้ครองเมืองกุสินารายน์ไปเป็นอุบาสกอุปัฏฐาน พระพุทธเจ้าโดยถือไม้เท้า ตามหลังพระพุทธเจ้าออกจากป่าเชตตะวันอาราม เมื่อแรม ๑ ค่ำ เดือนเกี๋ยงเหนือโดยเสด็จพระราชดำเนินไปสั่งสอนคนและเทวดาทั้งหลายในบ้านน้อยเมือง

ใหญ่ต่างๆ คือไปเมืองกุสินารายน์ เมืองกุลา เมืองแก้ว เมืองลังกา และไปเมืองสอนตาน แล้วเลยไปเมืองจีนหลวง เมืองฮ้อ เมืองพายัพนทีตามลำดับ พระพุทธเจ้าก็ล่องมาด้วยแม่น้ำพายัพนทีที่นั้นแล้วยังมีดอยลูกหนึ่งชื่อว่าเจขุมไทย พระพุทธเจ้าก็ไว้เกศาธาตุที่นั้น เมื่อเราตถาคตนิพพานไปแล้ว ให้ท่านทั้งหลายเอาธาตุฝ่ามือข้างขวาของตถาคตมาบรรจุไว้ที่นี้กับด้วยเกศาธาตุเกิด ครั้นพระพุทธเจ้าก็เสด็จไปดอยจิมทองด้วย ดังกล่าวมาในตำนานผืนหลวงนั้นแล้ว (หนังสือพระเจ้าเลียบโลก)

ที่นี้จักกล่าวเกศาธาตุพระพุทธเจ้าที่ชื่อดอยเมืองสร้อย (แก่งสร้อยปัจจุบัน) ก่อนแลว่าดังนี้ พระพุทธเจ้าเสด็จไปสั่งสอนคนทั้งหลายด้วยตามลำดับกล่าวมาแล้ว ก็เสด็จถึงบ้านลัวะ ๒๐ ครัวเรือน ที่บ้านลัวะนี้เขาเหียรย่อมไปค้าขายที่เมืองหงสาวดีที่อยู่ทางทิศตะวันตกของน้ำระมิงค์เมื่อภายหลังก็ไปค้าขายที่เมืองอโยธิยานั้นแล พระพุทธเจ้าแห่งเราเมื่อมารอดถึงบ้านลัวะนั้นเป็นยามกลางวันใกล้เที่ยง ลัวะทั้งหลายขออาราธนาเจ้ากูยังอยู่ที่นี่เพื่อให้ข้าพระเจ้าทั้งหลายได้อาบองค์สรงเกตุด้วยอันเย็นก่อนเถิด ที่นั้นพระพุทธเจ้าก็เสด็จยืนบนก้อนหินอันมีราบเรียบงามดี ที่มีทางเหนือบ้านของลัวะนั้น และเพื่อโปรดให้ลัวะให้สุขถึง ๓ ประการดังนี้ สุขในเมืองฟ้าดั่งพรอินทราชสุขในแผ่นดินเมืองคนเป็นดั่งพระเจ้าจักรรดิเป็นประธาน และสุขในเมืองแก้วกล่าวคือ พระนิพพานนั้นแล ไม่มีเพียงแต่ลัวะเท่านั้น เหล่าเทวดา อินทร์ พรหมทั้งหลายก็เอาจักกะวัตติราช คือน้ำทิพย์มาอาบองค์สรงเกตุพระพุทธเจ้าในเวลานั้นมากนักแล ครั้นพระพุทธเจ้าสรงน้ำแล้ว ลัวะทั้งหลายก็เอาอ่างทองคำไปตักน้ำ น้ำบ่อซึม (บก) ที่หางแก่งจ๋างมาถวายให้พระพุทธเจ้าฉัน โดยกล่าวว่าเจ้ากูอาบน้ำแล้วขอให้ดื่นน้ำจืดอันเย็นนี้เถิด พระพุทธเจ้าก็บังเกิดพระมหากรุณาในหมู่ลัวะทั้งหลาย พระพุทธเจ้าก็ฉันน้ำจืดอันเย็นดีแล้วจึงกล่าวทำนายให้ลัวะทั้งหลายฟังว่าเราตถาคตดื่มน้ำจืด

และเย็นนี้ต่อไปภายภาคหน้า เมื่อศาสดาตถาคตมาตั้งที่นิคมนี้ จักได้ชื่อว่า "แก่งจ๋าง" แลแล้วพระพุทธเจ้าก็เสด็จมาริมฝั่งแม่น้ำระมิงค์ ทรงขึ้นดอยทางทิศตะวันตกห่างจากแม่น้ำระมิงค์ประมาณ ๓๐๐ วา พระพุทธเจ้าก็ขึ้นสู่ยอดดอยอันน้อยนั้น มีสัณฐานเป็นหลังคาเต่าไปสู่แม่น้ำระมิงค์ ไกลจากแม่น้ำระมิงค์ ๓๐๐ วา ทางทิศใต้ก็มีห้วยและทางทิศเหนือก็มีห้วยหากแคว่นเป็นดอยอยู่ทางทิศตะวันตกของบ้านลัวะพระพุทธเจ้าประทับอยู่บนดอยอันนั้น และยังมีทางลงไปสู่ถ้ำอันหนึ่งอยู่ทางตะวันตกที่สุดห้วยบกนั้นแล พระพุทธเจ้าประทับอยู่ บนดอยอันใกล้ต้นไม้หมากขนุนลำต้นใหญ่วัดได้ ๘ กำ สูง ๗๐ ศอก ลัวะทั้งหลายก็ออกมาต้อนรับพระพุทธเจ้าในที่นั้นมากแล ยังมีลัวะผู้หนึ่งไปป่ากลับมาได้น้ำผึ้งมากระบอกหนึ่งและปันหมากขนุนลูกใหญ่ได้ ๗ กำมือมา ถวายเป็นทานแก่พระพุทธเจ้าฉันพร้อมกับน้ำผึ้งส่วนเปลือกหมากหนุนนั้น ซัด ออกไปตามสันลวงดอยทางทิศตะวันตก ด้วยอานุภาพเกศาพระพุทธเจ้านั้นหน่อไม้รวกก็หวาน แผ่นดินก็มีรสโอชะวันนั้นแล พระพุทธเจ้ากล่าวว่า ม่อนดอยอันนี้งามนักหนอว่าอันนั้นก็หากเป็นชาตินันตะรัมมะนียะอันประเสริฐเกิดมีที่นี่ รอยว่าเป็นที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายหากฐานปันนะตั้งไว้ทุกพระองค์นั้นแล ที่ พระอรหันต์ทั้ง ๔ กับพระยาทั้งสองพร้อมทั้งลัวะ ๒๐ ครัวเรือน จึงขอถาวรกรรมอันใดอันหนึ่งของพระพุทธเจ้า เพื่อจักเอาไว้เป็นที่กราบไหว้บูชาของตน และเทวดาทั้งหลายว่าอย่านั้นวันนั้นแล ที่พระพุทธเจ้าจึงยกพระหัตถ์ขวาลูบยังอุตตะมะคือหัวแห่งพระพุทธเจ้าได้เกศาธาตุมาเส้นหนึ่งพระพุทธเจ้าจึงยื่นเกศานั้นให้แก่พระอรหันต์ พระอรหันต์จึงยื่นให้ต่อพระยาทั้งสอง พระเจ้าอโสกจึงรับเกศาธาตุใส่ในขะอุชคำลูกใหญ่วัดได้ ๘ กำ แล้วจึงขุดดินน้อยหนึ่งต่อจากนั้นพระอินทร์ก็อธิษฐานให้เป็นหลุมลึกได้ ๕๒ ศอก กว้าง ๑๒ ศอก เป็นสี่เหลี่ยมให้เป็นอุมะก็เอาหินมาทำเป็นแท่งรองรับขะอุบคำที่ตั้งไว้ในขุมพระอินทร์จึง

แต่งยันต์ผัดไว้ทั้งสี่ด้าน เสร็จแล้วจึงเอาดินถมเสียวันนั้นแล พระพุทธเจ้าจึงทำนายไว้ดังนี้ เมื่อเราตถาคตนิพพานไปแล้ว ท่านทั้งหลายจงเอาธาตุแขนซ้ายของตถาคตมาบรรจุไว้กับเกศาธาตุตถาคตแห่งนี้เถิดและบุคคลใดได้กราบไหว้บูชาเสมอๆ ก็เหมือนดั่งได้กราบไหว้พระตถาคตยังเมื่อทรมานอยู่นั้นแล พระพุทธเจ้าจึงเสด็จลงจากหลังดอยทางทิศตะวันตกนั้นประมาณ ๕๐ วา ก็ถึงถ้ำที่สุดห้วยบกมีเสือโคร่งตัวหนึ่งออกมาจากถ้ำ กระทำคาราวะคุกเข่าน้อมนมัสการพระพุทธเจ้านั้นแล พระพุทธเจ้านั้นแล พระพุทธเจ้าทำนายว่าดูกรภิกษุทั้งหลาย เมื่อตถาคตนิพพานไปแล้ว ถึงคราวศาสนาของตถาคตมาตั้งมั่นในนิคมนี้

และถ้ำอันนี้จะปรากฏชื่อว่า "พยัคฆะคูหา" ไทยว่า "ถ้ำเสือ" ดังนี้แลด้วยเดชแห่งเกศาธาตุพระพุทธเจ้าอันมาตั้งในที่นี้ ห้วยบกอันนี้ก็จักเกิดมีน้ำแลควรที่จะนำน้ำนี้ไปสรงเกศาธาตุนี้แล พระพุทธเจ้าเสด็จผ่านปากถ้ำนั้นไปทางทิศเหนือประมาณได้ ๗๐๐ วา ยังมีต้นไม้ ๗ ต้น มาสุมกันอยู่ที่หินผามากนัก พระพุทธเจ้าจึงประทับรอยพระบาทลงบนหินก้อนหนึ่งกว้างได้ ๗ ศอก พระพุทธเจ้าบรรจุไว้ซึ่งพระบาทแห่งนี้แล้ว ในขณะนั้นลัวะผู้หนึ่งไปป่ากลับมาบ้านได้นำดอกสร้อยมาด้วย ชาวลัวะทั้งหลายที่เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าก็บอกกล่าวแก่ลัวะผู้ไปป่านั้นว่าเมื่อตะกี้พระพุทธเจ้าได้เสด็จมาที่นี่ ลัวะคนนั้นจึงถามว่าประเดี๋ยวนี้พระพุทธเจ้าไปทางใด ลัวะเหล่านั้นก็บอกว่าไปทางทิศเหนือโน้นแล ลัวะทั้งหลายเหล่านั้นก็เอาดอกสร้อยแล้วรีบพากันตามพระพุทธเจ้าไปทันพระพุทธเจ้าที่หินอันพระพุทธเจ้าได้ประทับรอยพระบาทนั้นแล ลัวะทั้งหลายก็เอาดอกสร้อยมากราบไหว้บูชาพระพุทธเจ้ามากนั้นวันนั้นแล พระพุทธเจ้าทำนายว่า คามนิคมที่นี้ตถาคตได้ทรงสรงน้ำที่หนึ่ง ได้ฐาปันนาตั้งไว้พระเกศาธาตุที่หนึ่งได้ตํ๋านายถ้ำพยัคฆะคูหาไว้ และทับรอยพระบาทไว้บนหินนี้ที่ ๑ และเป็นสิ่งที่ลัวะทั้งหลายเอา

ดอกสร้อยมาสักการบูชาตถาคตมากนัก เมื่อตถาคตนิพพานไปแล้ว ศาสดาของพระตถาคตก็จะมาตั้งที่นี้ ค้างที่นี้ได้จักชื่อว่า“เมืองสร้อย” นั้นแล คนทั้งหลายอันอยู่ในเมืองที่นี้จะมีน้ำใจศรัทธาในพระพุทธศาสนา ก็จักสัมฤทธิ์ด้วยข้าวของเงินคำ รุ่งเรืองไปมากนักแลและเกศาธาตุตถาคตในดอยที่นี้ก็จักปรากฏรุ่งเรืองเมือศาสนาล่วงได้ ๗๐๐ ปี นั้นแล ภิกษุที่เป็นศิษย์ตถาคตอุบาสก อุบาสิกา ทั้งหลาย ผู้มีบารมีอันกว้างก็จักมีใจอ่อนน้อมมากราบไหว้บูชาพระเกศาธาตุแห่งพระตถาคตอันชื่อว่า “เมืองสร้อย” นี้สืบๆไปเหมือนหนึ่งดังกราบไว้บูชาพระตถาคตเมื่อทรงมีอายุอยู่นั้นแล บุคคลชายหญิงสมณะพราหมณ์ ทั้งหลายเหล่านี้ที่มีใจศรัทธาจะได้กราบไหว้บูชาสิ่งที่ตถาคตฐาปันณาตั้งไว้นั้น ไม่อาจคณาผลผลานิสงค์ได้ เป็นดั่งอาจารย์เจ้าทั้งหลาย กฎหมายว่าบุคคลใดมีจิตศรัทธาจะเดินทางไปกราบไหว้เกศาธาตุตถาคตมาตรว่าบาทอย่างหนึ่งเอามาผ่าเป็น ๗ ส่วน เอาส่วนหนึ่งมานัยผลานิสงค์ก็เทียบบ่ได้แท้จริงแล กล่าวตำนานเมืองสร้อยก็บังคมสมเด็จสะระเด็จเท่านี้ก่อนแล

โวหารพระพุทธบาทพระเกศาธาตุเมืองสร้อยเขียนสมบูรณ์แล้วเดือน ๑๒ แรม ๔ ค่ำ พร่ำว่าได้วันเสาร์ จุลศักราช ๑๐๗๐ ปีเก๊ (ปีกุน) ศรัทธาได้สร้างให้กว้างแกอัตตากลัวอบายภูมิอันมีนรกเป็นต้น เพื่อเป็นไม้ใต้ส่องหนทางไปข้างหน้าของข้าพเจ้าอย่าง แท้จริงบุคคลใดได้สร้างตำนานพระพุทธบาทพระเกศาธาตุเมืองสร้อยนี้ เสมอดั่งได้ กราบไหว้แทบพระบาทของพระพุทธเจ้าจะมีบุญบารมีมากนัก จักปรารถนาสิ่งใดก็จักสมความปรารถนานั้นเที่ยงแท้อย่างสงสัยเลย

วัดพระธาตุเจ้าแก่งสร้อย เดิมทียังไม่ได้สร้างเขื่อนภูมิพล ขึ้นกับตำบลมืดกา อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ภายหลังการสร้างเขื่อนภูมิพลแล้วปัจจุบันพระพุทธบาทพระเกศาธาตุเมืองสร้อยขึ้นกับตำบลบ้านนา อำเภอ

สามเงา จังหวัดตาก ทิศตะวันออกติดกับแม่น้ำปิง จ.ลำพูน ปีไหนดินฟ้าอากาศดีน้ำก็ขึ้นมาถึงตีนพระธาตุ ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ กับ พ.ศ. ๒๕๕๔ น้ำขึ้นถึงระดับ ๒๖๐ เมตร วัดพระธาตุเจ้าแก่งสร้อยถูกน้ำล้อมไว้เป็นเกาะลอยอยู่กลางน้ำ ทิศใต้ติดหมู่บ้านที่ใกล้ที่สุด คือ บ้านอูมวาบ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านนา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก คิดว่าใกล้ที่สุด คือหมู่บ้านที่ไปหาใกล้กว่าหมู่บ้านอื่น ระยะประมาณ ๒๕ กิโลเมตรและหมู่บ้านหินลาดนาไฮ เลยไปอีก ๖ กิโลเมตร จากหมู่บ้านอูมวาบไปทิศตะวันตกติดกับดอยม่อนจอง ดอยม่อนจองลูกนี้มีสัณฐานคล้ายหลังวิหารเพราะว่าบนยอดดอยของดอยม่อนจองไม่มีต้นไม้ขึ้น อยู่ไกลมองคล้ายๆหลังคาวัด เลยเรียกว่าม่อนจองหรือดอยม่อนจองหรือเรียกว่าดอยหลังเมือง **(คำว่า จอง ภาษาล้านนาเรียกเตียงนอนว่าจองเมื่อ ๗๐๐ ปีที่ผ่านมา พญาเสิด เมืองนันต๊ะบุรี เมืองตื๋นได้เอาเตียง ที่บรรทมของท่าน ขึ้นไปไหว้บนยอดดอยม่อนจอง เพราะเป็นที่เก็บเตียง จองเตียงแท่นบรรทมของพญาเสิกนั้นเอง)** คือดอยที่สูงใหญ่ มีสัตว์ป่านานาชนิดอาศัยอยู่ เพราะถ้าเดินจากเมืองสร้อยขึ้นถึงหลังเขาดอยนี้ก็จะเห็นเมืองอีกเมืองหนึ่งคือ เมืองตื๋น หรือเมืองนันต๊ะบุรี ตามตำนานกล่าวว่าพระพุทธเจ้าเสด็จมาถึงเมืองนี้ใกล้รุ่งใกล้แจ้งคนกำลังตื่นกันพอดี ปัจจุบันคนเรียกเพี้ยนไปเป็นเมืองตื๋น เหตุที่พระพุทธเจ้าเสด็จมาถึงเมืองนี้ใกล้แจ้ง คือ เสด็จมาถึงใกล้แจ้งใกล้สว่างพอดีเลยไว้พระเกศาธาตุที่นี้ เรียกว่าวัดพระธาตุจอมแจ้ง เพราะเหตุว่าพระพุทธเจ้าเสด็จมาแจ้งที่นี่

ส่วนทิศเหนือแต่ก่อนที่จะสร้างเขื่อนภูมิพลก็ติดกับหมู่บ้านแก่งปวง บ้านหาดขี้หมู บ้านสะเหลียม ปัจจุบันหมู่บ้านพวกนี้ได้ไปอยู่เมืองบาดาล คือ จมน้ำไปหมดเลย ปัจจุบันทิศเหนือ หมู่บ้านที่ใกล้ที่สุดของวัดพระธาตุเจ้าแก่งสร้อย ก็คือ หมู่บ้านก้อ ตำบลก้อ อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน ระยะทางไปประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ต้องนั่งเรืออย่างเดียว ตั้งแต่บ้านเกิดภัยสงครามกับ

พม่า บ้านเมืองก็เลยแตกสาแหรกขาด วัดพระธาตุเจ้าก็เลยร้างไปพร้อมกับเมืองและสร้างเขื่อนยันฮีขึ้นมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ทำให้น้ำท่วมบ้านเมืองไปหลายบ้านเมืองท่านอาจารย์ครูบาเจ้าวงค์บอกว่าตั้งแต่เขื่อนขึ้นมาถึงเมืองฮอด มีวัดทั้งหมด ๙๙๙ วัด เฉพาะเมืองสร้อยก็มี ๙๙ วัด แล้วหัวเมืองอื่นๆ อีก คือเมืองหนองแส บ้างก็เรียกหนองแสง โบราณวัตถุยังปรากฏให้เห็นอยู่เป็นที่น่าศึกษามากซากปรักหักพังของวัดวาอารามที่ปรากฏให้เห็นไม่สามารถจะนับได้ เมืองที่ร้างไปคือเมืองสร้อย เมืองหนองแสง เมืองดินแดงเมืองขอบด้งคำ ตามจารึกในคัมภีร์ใบลาน ที่ได้มาจากถ้ำห้วยถางธรรมผูก ๘ บาลี บาราซิกกัณดะพระยาหลวง เจ๋าต๋นเป๋นเอ้ กะมันติ สร้างไว้กับหอธรรมปิฎกวัดเจียงหลวงนั้นแล จุลศุกราช ๑๐66 ตั๋วปี๋ จนถึงปัจจุบันอายุก็ประมาณ ๓๐๔ ปี ก็ประมาณ พ.ศ. ๒๒๔๘ปัจจุบัน พ.ศ ๒๕๕๙ อายุได้ ๓๑๑ปีคัมภีเล่มนี้ก็มีอายุที่คัดลอกมา๓๐๐กว่าปี

ตำนานเมืองสร้อยคัมภีร์ใบลานต้นฉบับของวัดชัยมงคล ตำบลแม่ตื๋น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ตอนท้ายได้จารึกไว้ว่า “ปริปุณณ” แล้วยามฉันเพลแล จุลศักราชได้ ๑๒๕๒ ตัวปลีเมิงเม้าแล ปลีเมิงเม้าแล ปลีกัดเหม้าเข้ามาในเดือนสิบ แรมสิบค่ำ (วัน) ๖ แก่ข้าแล ข้าเขียนธัมม์ผูกนี้ไว้ค้ำชูศาสนา ๕ พันพระวัสสา แด่นิพพานํ ปรมํ สุกํขํ คันธาภิกขุ ริกฺขิต หื้อพ่อออกเจ้าน้อยหลวงคำตื้อแลปางเมื่ออยู่ สบสระเหลี่ยมแล พ.ศ. ๒๔๓๔

เจ้าน้อยคำตื้อคงสืบเชื้อสายมาจากเมืองสร้อย และมากิ๋นเมืองต๋ามหนองสี่ฮ้อยและสบสระเลี่ยม

ตำนานพระเกศาธาตุเมืองสร้อย วัดบ้านจั่ง อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ดั่งข้อความในตอนท้ายว่า “เสด็จแล้ววันพฤหัสบดี ที่ ๕ ยามเที่ยงแล นายเหย สักพัดไว้ ๑๒๕๙ ตัวปลีเมิงเล้าแลนายเหย เดือน ๑๒ ออก ๑๓ ค่ำ พร่ำว่าได้วัน ๕ แล” พระตนน้อยสามเณรสุยะริจสร้างปางเมื่ออยู่วัดบ้าน

ชั่งแก้วกว้างท่าช้าง สรีบุญเรือง วันนั้นแล อกพุทโธ ชะดาบ่ทันแล้ว ย้อนใคร่แอ่วและนายเหย ข้าบ่ช่างเขียน ขีดแต้มตามฮีตฮอยพทัตหื้อเจ้าคอยแปงค่อยแยงค่อยรัด จิ่มเตอะ เจ้าใจข้าบ่อพอตั้งเท่าใดแล นิพพานํ ปรมํ สุขํธุํ แต่เทอญเจ้าเหยคงจะอยู่ในสมัยแผ่นดินของพระเจ้ากาวิละแห่งนครเชียงใหม่ล้านนาเฮาครูบาอาจารย์ และคนโบราณแต่ก่อนท่านกลัวพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าสูญหายพอรู้ว่าบ้านเมืองเกิดภัยสงครามก็ชวนกันเอาพระคัมภีร์ใบลานพระไตรปิฎกเก็บไว้ยังถ้ำที่ได้มาจากถ้ำห้วยอมหลวง มีอายุ ๕๐๐ กว่าปีเศษ เอาไปถวายให้ท่านพระอาจารย์พระธรรมมังคลาจารย์ ท่านพระอาจารย์ทอง วัดพระธาตุเจ้าศรีจอมทอง ท่านได้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกฉบับล้านนาไทย ปัจจุบันต้นฉบับได้เก็บไว้ที่วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม วัดท่านอาจารย์ครูบาเจ้าวงค์ จะเห็นได้ว่าบ้านเมืองเป็นชุมชนหนาแน่นไม่ใช่น้อยตามออกในตำนานเมืองตื๋นว่าบ้านอูมวาบ หินลาดนาไฮหนองแสง ดินแดง ขอบดัง ก็คงจะอยู่ในยุคของเมืองร้างไปประมาณสามสี่ร้อยปีผ่านมา **เมื่อ พ.ศ. สมเด็จพระนารายได้ยกทัพขึ้นมาตีขับพม่าออกจากล้านนา มาตั้งทัพอยู่ที่เวียงระแหง ทรงสร้างวัดตรงนั้นเรียกว่า วัดนารายณ์ และยกทัพมาตามลำน้ำปิงมาถึงเมืองสร้อยก็ตีเมืองสร้อยและไปตีพม่าที่เชียงใหม่ขากลับล่องมา ก็เลยต้อนเอาคนเมืองสร้อยไปด้วย ก็พระราชทานที่ดินให้อยู่ ตกตอนเย็นสาวๆที่ถูกต้อนมาจากเมืองสร้อยก็ร้องไห้คิดถึงบ้านเกิดหมู่บ้านที่อยู่ใกล้ๆกันก็เลยเรียกหมู่บ้านนี้ว่า “บ้านสาวไห้” ปัจจุบันก็คืออำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี จากนั้นมา** วัดพระธาตุแก่งสร้อยก็เลยอยู่โดดเดี่ยวดายกลางป่าไม้ไพรดง จนมาถึงยุคครูบาเจ้าชัยลังก๋าหรือเรียกกันตามภาษาชาวบ้าน ครูบาเจ้าลังก๋า เดิมทีที่ท่านมีบ้านเกิดเมืองนอนอยู่ที่บ้านฮั่ว ท่านเกิดวันอังคาร ปีเม็ด (ปีแพะ) เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๐ อยู่ในตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน เป็นบุตรของพ่ออนันต์

ส่วนมารดาของท่านนั้นไม่ทราบชื่อ พออายุครบบวชพระ ท่านอุปสมบทเป็นพระภิกษุที่ถือเรื่องในธุดงค์วัตรมาตลอด ท่านก็ธุดงค์ไปตามป่าเขาลำเนาไพร และมีพระหลานชายท่านอีกองค์หนึ่ง เมื่ออุปสมบทแล้วก็ออกติดตามเป็นพระอุปฐากท่านครูบาเจ้าชัยลังก๋า พระหลานชายของท่านคนนี้คือ ท่านพระครูบาอินถา เป็นบุตรของพ่อน้อยอินทร์ตาและแม่หน่อ ใจบุญเรือง บ้านเดิมก็อยู่บ้านฮั่วเหมือนกัน ท่านอาจารย์ครูบาเจ้าวงค์เล่าว่าครูบาเจ้าลังก๋าเป็นพระสันโดษอยู่อย่างง่ายเคร่งจริยวัตรปฏิบัติ (นี้ไม่ได้เขียนนอกเรื่อง เพราะประวัติของครูบาอาจารย์นับวันยิ่งไม่มีคนรู้จัก) เพราะท่านเป็นพระที่ไม่ติดอยู่กับที่ ท่านอาจารย์ครูบาเล่าว่า ท่านครูบาเจ้าชัยลังก๋าอยู่ที่ไหนไม่เกิน ๗ วัน ถ้าศรัทธานิมนต์ท่านก็อยู่โปรดเมตตาอยู่ฉลองศรัทธาสัก ๒-๓ วัน ก็ออกธุดงค์ไปต่อ เมือปี พ.ศ. ๒๔๖๕ ครูบาเจ้าชัยลังก๋าพร้องคณะของท่านออกธุดงค์มาจากวัดพระบาทห้วยต้มผ่านแพะปางประทีป มากราบพระธาตุแก่งสร้อย เห็นว่าสถานที่นี่เหมาะแก่การเจริญเมตตาภาวนาสัปะยะดีคณะของท่านก็พักปฏิบัติอยู่ในถ้ำตะวันตกวัดพระธาตุประมาณ ๕๐๐ วา ติดกับแม่น้ำปิงก็มีพวกชาวบ้านอยู่ประมาณ ๔-๕ หลังคาเรือน เป็นพวกเลี้ยงวัวและหาปลาก็ขอนิมนต์ครูบาเจ้าชัยลังก๋าพร้อมด้วยคณะของท่านอยู่ปฏิบัติธรรมที่นี่ เขาจะรับอุปฐากโดยพ่อบุญทา โก้ง เป็นคนบ้านก้อพาครอบครัวมาเลี้ยงวัวและหาปลาอยู่ที่ท่าวัดพระธาตุแก่งสร้อย หลวงพ่อจันทร์ตาเป็นลูกของพ่อบุญทา ได้เล่าให้ฟังว่าตัวท่านก็เกิดบ้านก้อ แต่มาโตที่แก่งสร้อย ท่านอายุอ่อนกว่าครูบาเจ้าวงศ์ประมาณ ๒ ปี ท่านเล่าว่ามีอยู่วันหนึ่งพ่อบุญมาได้ขึ้นไปทำความสะอาดที่องค์พระธาตุแก่งสร้อย ซึ่งรกร้างมานานหลายร้อยปี ไม่มีใครมาดูแลมีแต่เครือเถาวัลย์ออกจากพระองค์ธาตุที่หักไปเหลือครึ่งองค์ พอตกกลางคืนหลับฝันไปว่าเทวดามาถามว่า ท่านจะมาสร้างหรือถึงได้มาแผ้วถางพ่อบุญ

มาก็ตอบไปว่า บ่สร้าง บ่มีบุญ แต่มาอุปฐากไหว้สาบ่ดาย

อยู่ต่อมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๖๗ ครูบาเจ้าศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนาไทยได้มอบให้ลูกศิษท่านพระสิระสาพร้อมคณะมาค้นหาพระธาตุแก่งสร้อย ท่านครูบาเจ้าศรีวิชัยบอกว่าจากน้ำปิงไปประมาณ ๕๐๐ วา เจ้าของเขารออยู่ที่หน้าวัดนั้นและคณะของพระสิระสามาก็พบพ่อบุญทาและคณะครูบาเจ้าชัยลังก๋าก็ขึ้นมาดูองค์พระธาตุก็กลับไปบอกแก่ครูบาเจ้าศรีวิชัย สิริวิชัยโย แห่งวัดจ๋อมศรีทรายมูลบุญเรือง บ้านปาง ท่านก็มอบหมายให้ลูกศิษย์ของท่าน ๓ รูป นำโดย พระสิระสา พระพุทธิมา และพระก้อนได้นำศรัทธาพระภิกษุสามเณรปั้นดินจี่ที่วัดก้อต้าปิงเหนือเสร็จแล้วได้นำอิฐลงเรือลอยแพมายังวัดแก่งสร้อยคือล่องจากท่าก้อไปแก่งสร้อย ใช้เวลาล่องแพ ๓ วัน ๓ คืนเดี๋ยวนี้นั่งเรือชั่วโมงกว่าก็บ่นกันว่าไกล แล้วคณะลูกศิษย์ของครูบาเจ้าชัยลังก๋ามีอายุพรรษาแก่กว่าครูบาเจ้าศรีวิชัยไป ๑๘ ปี ส่วนครูบาเจ้าศรีวิชัยตอนนั้นท่านอายุได้ ๔๙ ปี ส่วนพระอาจารย์ครูบาเจ้าวงศ์ตอนนั้นท่านยังเป็นขะโยม อยู่อุปฐากรับใช้ท่านครูบาเจ้าชัยลังก๋าอยู่ได้ ๑๒ ปี ส่วนท่านครูบาเจ้าชัยลังก๋าอายุได้ ๖๗ ปี อยู่นั้นพระสิระสาได้ให้โยมที่ติดตามมาด้วยไปนิมนต์พระสงฆ์ที่มีอายุพรรษามา ๒๐ รูป โดยมีครูบาเจ้าชัยลังก๋าเป็นประธานทำพิธีสวดถอน เริ่มตั้งแต่วันพฤหัสบดี เดือน ๔ ขึ้น ๖ ค่ำ พ.ศ. ๒๔๖๗ จุลศักราชได้ ๑๒๘๖ ปีไจ้ (ชวด) การก่อสร้างได้กำหนดการงานไปอย่างต่อเนื่องจนมาถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ ครูบาเจ้าชัยลังก๋าก็ได้ดำเนินการงานไปอย่างต่อเนื่อง จนมาถึง พ.ศ. ๒๔๖๘ ครูบาเจ้าชัยลังก๋าก็ได้อุปสมบทลูกศิษย์ของท่านเป็นพระภิกษุ

๔ รูป ได้แก่

๑. พระภิกษุสุก (สึกแล้ว)

๒. พระภิกษุเมา (สึกแล้ว)

๓. พระภิกษุหล้า (สึกแล้ว)

๔. พระภิกษุอินถา (องค์นี้เป็นพระอุปฐากของครูบาเจ้าชัยลังก๋า)

และที่บรรพชาเป็นสามเณร ๖ รูป ได้แก่

๑. สามเณรชัยลังก๋า (ต่อมาอุปสมบทเป็นพระซึ่งปัจจุบันท่านคือ หลวงปู่ครูบาเจ้าชัยวงศาพัฒนา)

๒. สามเณรดำ (ต่อมาอุปสมบทเป็นพระและสึกแล้ว)

๓. สามเณรใหม่ (ต่อมาอุปสมบทเป็นพระและสึกแล้ว)

๔. สามเณรแก้ว (ต่อมาอุปสมบทเป็นพระและสึกแล้ว)

๕. สามเณรแฮด (ต่อมาอุปสมบทเป็นพระและสึกแล้ว)

๖. สามเณรอุ่น (ต่อมาอุปสมบทเป็นพระและสึกแล้ว)

ต่อมาได้ทำพิธียกยอดฉัตรองค์พระเจดีย์ และฉลององค์พระเจดีย์ เป็นเวลาเจ็ดวันเจ็ดคืนโดยมีครูบาเจ้าชัยลังก๋าและครูบาเจ้าศรีวิชัยเป็นประธาน พร้อมด้วยศิษยานุศิษย์ทุกคน และมีครูบาอาจารย์ ที่มีอายุพรรษาในสายน้ำแม่ปิงและใกล้เคียงมาร่วมงานบุญฉลอง อาทิ ครูบาเจ้าคำสุข วัดบ้านจั่ง และครูบาเจ้าอิน วันนาทราย และครูบาหลายรูปหลายองค์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังในสมัยนั้น ส่วนสายบ้านนาไม่มีการจารึกไว้ การบูรณะ ในสมัยของท่านเจ้าอาจารย์สององค์นี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยแรงศรัทธาของภิกษุสามเณรอุบาสกอุบาสิกาและศรัทธานักศีลนักบุญทั้งหลาย ที่เชื่อมั่นในพระรัตนตรัยโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน ค่าแรงแม้แต่บาทเดียว เขาทำงานเพื่อหวังประโยชน์อันสูงสุดในชาตินี้และชาติหน้า คือสวรรค์ชั้นฟ้าเมืองแก้ว

นิพพานเจ้า ขออนุโมทนาสาธุ การก่อสร้างบุญครั้งนี้กับท่านด้วยสาธุ

รายชื่อพระภิกษุสามเณรและฆราวาสที่ได้มาช่วยสร้างบูรณะองค์พระเจดีย์พระบรมธาตุแก่งสร้อยในครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๖๗ กับครูบาเจ้าชัยลังก๋าและครูบาเจ้าศรีวิชัย

รายชื่อผู้บูรณะองค์พระบรมธาตุแก่งสร้อยครั้งที่ ๑ เป็นภิกษุที่มรณภาพแล้วดังนี้

๑. พระครูบาเจ้าชัยลังก๋า	วัดบ้านฮั่ว
๒. พระครูบาเจ้าศรีวิชัย	วัดบ้านปาง
๓. พระครูบาก้อน	วัดแม่พริก
๔. พระครูบาอินถา	วัดนาเลี่ยง
๕. พระครูบาเจ้าจันต๊ะ	วัดบ้านชั่ง-แปลง ๘
๖. พระครูบาเจ้าอินต๊ะ (ครูบาเผือก)	วัดบ้านชั่ง-แปลง ๘

รายชื่อผู้มาบูรณะที่เป็นหนาน (ทิด) ซึ่งปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว

๑. หนานสิลา	บ้านแม่หว่าง – ห้วยสลา
๒. หนานพุทธิมา	บ้านก้อจอก – ห้วยกาน
๓. หนานกันทา	บ้านก้อ – ท่าหาดหยวก
๔. หนานพรหมมา	บ้านก้อ – ท่าหาดหยวก
๕. หนานอ้าย	บ้านก้อท่า
๖. หนานพรหมมา	บ้านก้อท่า
๗. หนานเสาร์	บ้านก้อท่า
๘. หนานแฮด	บ้านก้อท่า
๙. หนานอุ่น	บ้านก้อท่า

๑๐. หนานแก้ว บ้านก้อท่า
๑๑. หนานคำ บ้านป่าขามหลวง อ.สันป่าตอง
๑๒. หนานดา บ้านก้อจอก – ห้วยขึ้นก
๑๓. หนานยวง บ้านแม่หว่าง
๑๔. หนานสุข บ้านแม่หว่าง– ห้วยกาน
๑๕. หนานเมา บ้านแม่หว่าง
๑๖. หนานปัน บ้านอูมวาบ
๑๗. หนานปันหน้อย บ้านอูมวาบ
๑๘. หนานทา บ้านอูมวาบ
๑๙. หนานหล้า บ้านหาดขี้หมู อ.เชียงดาว
๒๐. หนานทำ บ้านงิ้วเฒ่า อ.ดอยเต่า
๒๑. หนานใหญ่ บ้านเสลี่ยม อ.เชียงดาว

ผู้บูรณะวัดแก่งสร้อยที่เป็นน้อย

๑. น้อยเจย บ้านแม่หว่าง – แม่นารี
๒. น้อยมูล บ้านแม่หว่าง
๓. น้อยสี บ้านก้อท่า – เชียงดาว
๔. น้อยตา บ้านเสลี่ยม – เชียงดาว
๕. น้อยหมู บ้านหาดขี้หมู – เชียงดาว
๖. น้อยเป็ง บ้านแก่งปวง – ผาต้าย
๗. น้อยยอด บ้านก้อท่า
๘. น้อยใหม่ บ้านก้อท่า
๙. น้อยเมือง บ้านแปลง ๑ ดอยเต่า

ส่วนครูบาเจ้าชัยลังก๋าพอเสร็จงานฉลองสมโชพระบรมธาตุแก่งสร้อย ก็พาคณะศิษย์ของท่านออกธุดงค์ไปเมืองตื๋น เมืองม่าน ไปหลายแห่งตอนบั้นปลายชีวิตของท่านพระครูบาเจ้าได้ปลีกออกธุดงค์ไปเชียงแสน เชียงราย เชียงรุ้ง เชียงตุง องค์เดียว และท่านได้แวะมาเยี่ยมญาติของท่านที่อำเภอเวียงชัย บ้านท่าขี้เหล็ก ท่านก็พักปฏิบัติธรรมอยู่ดงไม้ใกล้ทุ่งนาของบ้านท่าขี้เหล็ก และท่านอาจารย์ครูบาเจ้าชัยลังก๋าก็มามรณภาพ ณ ที่สถานที่ตรงนี้ ขณะนั่งขัดสมาธิภาวนาอยู่ใต้ร่มไม้เขียวชอุ่ม พอท่านมรณภาพละสังขารต้นไม้นั้นก็ตายไปพร้อมกับการละสังขารของท่าน ครูบาอาจารย์เล่าว่า

ทุกทิศทางไร้เมฆาทั้งสี่ด้าน กระจ่างตา ลมโชยกลิ่นหอมกำใจบรรชิตไร้สุ้มเสียงสละละซึ่งสังขารไร้โทสา ไร้ทุกข์ร้อน เป็นที่น่านิยม "หมดสิ้นแล้วอาสวะเหลือแต่อัฐิธาตุ" ที่บริสุทธิ์ไว้ให้พวกเรากราบไหว้บูชาท่าน

ส่วนครูบาเจ้าอินถา ได้ออกธุดงค์ไปพร้อมกับครูบาเจ้าชัยลังก๋าช่วงบั้นปลายชีวิตของท่านๆก็ได้ปลีกออกไปธุดงค์องค์เดียวพอรู้ว่าครูบาเจ้าชัยลังก๋าอยู่เชียงรายก็ออกติดตามไปหาแต่ท่านอาจารย์ได้มรณภาพไปก่อนครูบาเจ้าอินถาก็มามรณภาพที่บ้านท่าขี้เหล็กเหมือนกัน

ส่วนครูบาเจ้าศรีวิชัยพอฉลองงานสมโภชพระธาตุเจ้าแก่งสร้อยแล้วก็พาคณะศิษย์ของท่านออกบำเพ็ญบุญก่อสร้างฟื้นฟูถาวรวัตถุทางพระพุทธศาสนา ก็พาศิษย์ ล่องเรือล่องแพไปยังบ้านนา แล้วกลับขึ้นมาสร้างพระธาตุม่อนงั่วนอน (พระธาตุวัดดอยป่าตาล) อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ส่วนครูบาเจ้าวงศ์ยังเป็นสามเณรอยู่ ครูบาเจ้าชัยลังก๋าก็พาไปธุดงค์ยังเมืองตื๋นและได้พบกับครูบามหาป่า (ครูบาพรหมจักร) ที่วัดจ๋อมหมอกแล้วก็เอาครูบาเจ้าวงค์ฝากเรียนวิปัสสนากัมมัฏฐานให้อยู่อุปฐากครูบาเจ้าพรหมจักร ณ ที่วัดจอมหมอกนี้ส่วนท่านครูบาเจ้าชัยลังก๋าก็ปลีกออกไปธุดงค์องค์เดียว

วัดพระธาตุแก่งสร้อยก็เลยขาดพระภิกษุสามเณรอยู่อุปฐากดูแล นานวันเข้าจนกลายเป็นวัดร้างไป ตั้งแต่นั้นมาจนถึงเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๗ จำได้ว่าเป็นวันวิสาขบูชาคือ ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ข้าพเจ้าได้นิมนต์ครูบาเจ้าวงศ์มาเป็นประธานสรงน้ำพระธาตุเจ้าท่านอาจารย์ครูบาเจ้าก็ดำริว่าสมควรจะบูรณะกำแพง ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นวันวิสาขบูชาพอดี ท่านอาจารย์ครูบาเจ้าวงศ์พร้อมด้วยคณะที่มาร่วมสรงน้ำพระบรมธาตุก็ลงมารับบิณฑบาตเมื่อฉันเช้าเรียบร้อยแล้ว ก็วางหินศิลาฤกษ์ก่อสร้างกำแพงขยายออกจากของเดิมด้านละสามวาครึ่ง แล้วก็มาสร้างพระวิหารในปีต่อมาสร้างศาลา ได้สร้างศาลาศรัทธาธรรม เมื่อวันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๓๙ ได้บูรณะพระธาตุเจดีย์ศรีฉัตรแก้วหลังถ้ำเสือ เมื่อ ๒๒ ก.ย. ๒๕๓๙ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ ได้หล่อพระประธานในพระวิหารหลวงหน้าตัก ๔ ศอก ๙ นิ้ว ๑ องค์ พระประธานในพระอุโบสถน้ำ ๑ องค์ พระประธานบนรอยพระพุทธบาทแก่งจ๋าง ๑ องค์ พระประธานข้างพระธาตุหลวงแก่งสร้อย ๑ องค์ ๔ ศอก ๙ นิ้ว เท่ากันหมดเลย ลุมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ วันที่ ๙ – ๑๑ พ.ค. เป็นเดือน ๘ ออก ๑๓ ๑๔ – ๑๕ ค่ำ เป็นวันวิสาขบูชา ได้นิมนต์พระสงฆ์เข้าร่วมฉลองปอยหลวง พระอุโบสถ มีพระครูพินิจสารธรรม และพระครูปัญญาพรหมคุณมาเป็นประธานในงานฉลอง พอถึงเดือน ๘ แรม ๑ ค่ำ ก็ได้บวชสามเณร ๖ รูป อุปสมบทพระภิกษุอีก ๕ รูป พอถึงเวลาฉันเช้าเสร็จแล้วก็ได้นิมนต์พระมหาเถรานุเถรขึ้นไปบนลานพระธาตุเพื่อทำการสวดถอน วางศิลาฤกษ์พระบรมธาตุแก่งสร้อยเพื่อทำการบูรณะก่อครอบองค์พระบรมธาตุให้ใหญ่กว่าเดิม พระครูบาเจ้าชัยวงศา ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าเขียนแบบเจดีย์พระครูบาเจ้าฯ ได้เมตตาบอกแบบพระธาตุเจดีย์ที่ก่อสมัย พระครูบาเจ้าศรีวิชัย เพื่อให้คงรูปแบบเดิมในสมัย พระครูบาเจ้าศรีวิชัยการก่อสร้าง ได้

เนินไปและได้มีพระครูปัญญาธรรมวัตรพร้อมด้วยคณะศิษย์มาช่วยบูรณะในครั้งนี้ ลุมาถึงเดือน ๕ ตรงกับวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้นิมนต์พระครูบาเจ้าชัยวงศาพัฒนามาเป็นประธานในงานบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในองค์พระธาตุหลวงแก่งสร้อย พร้อมกับว่าเจ้าภาพยกฉัตรขึ้นแต่ช่างมาทำเจดีย์ไม่เสวย ไม่ได้ตามแบบที่ ครูบาเจ้าบอกไว้ ก็เลยเรียนพระครูบาว่าจะขอแก้ไขให้ได้รูปทรงขอพระครูบาเจ้าขอเมตตาอย่ายกยอดฉัตรเจ้าขึ้นเตอะ พอพิธีบรรจุเสร็จก็ได้หาช่างมาแก้ไขและหุ้มแผ่นตองจังโก้มาจนถึงเดือน ๘ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ตรงกับวันวิสาขบูชาได้จัดประเพณีขึ้นไหว้สาสรงน้ำพระบรมธาตุแก่งสร้อยได้นิมนต์พระภิกษุสามเณรมาร่วมทำบุญร้อยกว่ารูปมีท่านพระครูพินิจสารธรรม (ครูบาพรรณ) และท่านพระครูปัญญาพรหมคุณ (ครูบาคำปวน) มาเป็นประธานสรงน้ำและได้ยกยอดฉัตรขึ้นประดิษฐาน บนยอดพระบรมธาตุแก่งสร้อยพอเสร็จงานก็ได้ไปกราบเรียนพระครูบาเจ้าฯ ท่านก็กำหนดงานฉลองสมโภชพระบรมธาตุขึ้นอีกครั้งเป็นเวลา ๕ คืน ๕ วันและได้ทำพิธีตานใช้ตานแทนของที่มีวัดวาอารามพระธาตุเจดีย์วิหารที่ถูกน้ำท่วมในการสร้างเขื่อน ตรงกับการที่ได้กราบอาราธนานิมนต์พระครูบาเจ้าชัยวงศาพัฒนามาเป็นประธาน ในงานฉลองสมโภชและได้กราบอาราธนานิมนต์หลวงปู่ครูบาบุญชุบ วัดเกาะวารุการาม อ.เมือง จ.ลำปาง มาเป็นประธานสงฆ์พร้อมพระสงฆ์ ๕๐ กว่ารูป เจริญพุทธมนต์และรับสังฆทานในงานฉลองสมโภชพระบรมธาตุเจดีย์ที่ได้ก่อสร้างครอบองค์เดิมให้ใหญ่กว่าของเดิม ลุมาถึงเดือน ๘ ขึ้น ๑๓ - ๑๔ – ๑๕ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ปีนี้ พระครูบาเจ้าพรรณไม่ได้มาแต่ท่านพระครูปัญญาพรหมคุณ (ครูบาคำปวน) วัดพิงคารามวังหม้อ อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่ท่านได้เมตตามางานตลอด พอวันที่ ๑๖ พ.ค. ตอนเย็นลูกศิษย์ได้มาแจ้งข่าวว่าพระครูบาเจ้าชัยวงศาพัฒนาป่วยหนักอยู่โรงพยาบาลลานนาอาการหนัก

มาก เพราะก่อนที่จัดงานนี้ข้าพเจ้าก็ได้ขึ้นไปกราบท่านเมื่อวันที่ ๑๑ พ.ค. ที่ผ่านมาได้สนทนากับท่านเป็นเวลาสามชั่วโมงเศษ ท่านก็ได้สั่งหลายๆอย่าง ก่อนที่จะกราบท่านลงมาท่านบอกว่าพรุ่งนี้จะไปโรงพยาบาล ข้าพเจ้าก็เห็นว่าอาการปกติดีอยู่ นึกว่าไปตรวจร่างกายตามปกติ พอได้ข่าวจากลูกศิษย์ก็ตกใจ พอตกเย็นมาก็ได้นิมนต์พระภิกษุสามเณรขึ้นวิหารโดยมีท่านพระครูปัญญาพรหมคุณเป็นประธาน สวดเจริญพระพุทธมนต์ ถวายให้พระครูบาเจ้าฯ พอพระท่านสักเคจบไฟก็ดับลง สักพักหนึ่งก็ติดเหมือนเดิม พอเจริญพุทธมนต์ถวายให้พระครูบาเจ้าฯ พอวันที่ ๑๗ พ.ค. ตรงกับวันวิสาขบูชา ก็ได้นิมนต์พระสงฆ์มาขึ้นวิหาร สวดธรรมจักรกัปวัตนสูตร ถวายให้พระครูบาเจ้าฯ พอท่านสักเคจบก็มีค้างคาวสองตัวบินมาวนที่พาน ๕ โกฏฐาก เทียนที่พานทั้ง ๕ เล่มก็ดับไป พระหลายรูปรวมทั้งข้าพเจ้าก็หันมามองหน้ากันแล้วก็สวดธรรมจักรกัปวัตนสูตร พอสายมารับบาตร กลับมานั่งฉันข้าวในอุโบสถพร้อมพระเณร ข้าพเจ้านั่งฉันข้าวกับท่านพระครูปัญญาพรหมคุณอยู่ ได้มีลูกศิษย์มาบอกว่าพระครูบาเจ้าชัยวงศาได้ละขันธ์ไปแล้ว ทุกท่านวางจานข้าวเล ท่านพระครูปัญญาพรหมคุณก็ได้ให้สติว่า "ธรรมดาของสังขารไม่วันใดก็วันหนึ่งที่ท่านจะต้องจากพวกเราไป แม่พระพุทธเจ้ายังดับขันธนิพพานเลยเป็นธรรมดาของโลก อย่าเศร้าโศกเสียใจเลยเร่งทำความดีตามรอยพระครูบาเจ้าและปฏิบัติตามคำสั่งคำสอนของท่านก็เสมือนท่านอยู่กับเราตลอดไป" หลังจากพระครูบาเจ้าได้ละสังขารไปแล้ว ข้าพเจ้าพร้อมด้วยคณะศิษย์อยู่ดูแลอุปฐากก่อสร้างรักษาอยู่วัดพระบรมธาตุแก่งสร้อยมาตลอด ลุมาถึงปี ๒๕๔๕ วันที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน น้ำท่วมเมืองเชียงใหม่ เขื่อนก็ปิดน้ำทำให้น้ำเออนองขึ้นมาท่วมวัด กำแพงตรงหน้าพระธาตุก็ได้พังลงไป นับว่าเป็นการเสียหายครั้งใหญ่ ปีต่อมาข้าพเจ้าก็บูรณะกำแพงและได้สร้างบันไดนาคขึ้นด้านทิศตะวันออก โดยการอุปถัมถ์ของโยม ดร.บุญเลิศ มาแสง พร้อมคณะได้นิมนต์พระภิกษุสงฆ์มารับสังฆทานสองร้อยกว่ารูปเป็น

มหาตานปางใหญ่ พระป่าชัยยะเสโน อรัญญาวาสพระธาตุเมืองสร้อย

ด้วยวาสนาบุญพามาตามรอยพระครูบาเจ้าวงศ์

พระอาจารย์ป่านิกร ชยฺยเสโน ได้จาริกไปเป็นประธานสร้างในที่ต่างๆ

พ.ศ. ๒๕๓๖ จ.ศ. ๑๓๕๔

* **สร้างฐานบาตรน้ำมนต์ปู่ชีวกโกมาภัตร** วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม ปี พ.ศ. ๒๕๓๖

* **สร้างวิหารพุทธศิลาปัญญาวงศ์** วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม (ตอนฉลองได้นิมนต์พระครูบาวงศ์ พระครูบานุ่น วัดล้อมแรด อ.เถิน พระครูบาชุบ วัดเกาะวารุการาม จ.ลำปาง ครูบาดวงดี วัดท่าจำปี อ.สันป่าตอง ครูบาชัยวงษ์ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ และพระเถรานุเถระหลายรูป)

* สร้างธรรมมาสถวาย วัดพระพุทธบาทผาหนาม ๑ หลัง

พ.ศ. ๒๕๓๗ จ.ศ. ๑๓๕๕

* เมื่อเดือน ๑๐ ออก ๑ ค่ำ **สร้างพระวิหารพระพุทธไสยาสน์** (พระนอน) (น้ำบ่อทิพย์) วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม

* วันเสาร์ที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ปีจอ จ.ศ. ๑๓๕๕ เมื่อเดือน ๑๐ ดับ แรม ๑๕ ค่ำ **สร้างศาลาครอบบ่อน้ำทิพย์**

พ.ศ. ๒๕๓๘ จ.ศ. ๑๓๕๖

* **สร้างธรรมมาส ๓ หลัง** เดือน ๘ ออก ๑๓ ค่ำ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ จ.ศ. ๑๓๕๖

* **ถวายวัดห้วยน้ำอุ่น ๑ หลัง**

*** ถวายท่านพระครูปัญญาพรหมคุณ วัดพิงการาม (วังหม้อ) ๑ หลัง**

*** ถวายท่านพระครูพินิจสารธรรม (ครูบาพรรณ) วัดนาเลี่ยง ๑ หลัง**

*** ดูแลและสานต่อการก่อสร้างหอพระเขี้ยวแก้ว วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม**

<u>พ.ศ. ๒๕๓๙ จ.ศ. ๑๓๕๗</u>

* พ.ศ. ๒๕๓๙ จ.ศ. ๑๓๕๗ **เก็บรวบรวมพระคัมภีร์ พระไตรปิฎกไว้ในหอพระธรรม** วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม (ภาษาล้านนา)

*วันเสาร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๙ ปีชวด จ.ศ. ๑๓๕๗ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๑๐เหนือ **สร้างศาลาประดิษฐ์ฐานพระยืน และรอยมือ รอยเท้าหลวงปู่ครูบาวงศ์** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันอาทิตย์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๙ ขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๒ **หล่อพระ ๔ ศอก ๙ นิ้ว ๔ องค์** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันอาทิตย์ที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๓๙ **สร้างพระธาตุเจดีย์ฉัตรแก้ว** หลังถ้ำเสือวัดพระธาตุแก่งสร้อย

*วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๙ แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ **สร้างศาลาศรัทธาธรรม** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ แรม ๑๒ ค่ำ เดือนเกี๋ยง **สร้างอุโบสถ** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

<u>พ.ศ. ๒๕๔๐ จ.ศ. ๑๓๕๘</u>

*วันศุกร์ ที่ ๒๑ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ เดือน ๕ เป็ง **สร้างพระธาตุเจดีย์ชัยยะลังกาอนุสรณ์**

* วันเสาร์ที่ ๒๒ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ เดือน ๕ แรม ๑ ค่ำ **สร้าง**

วิหารกาญจนาภิเษก วัดป่าหินลาดนาไฮ

* วันอังคารที่ ๒๐ เดือน พฤษภาคม ๒๕๔๐ เดือน ๘ เป็ง **สร้างวิหารธรรมเจดีย์** พระบาทแก่งจ๋าง วัดพระธาตุแก่งสร้อย

พ.ศ. ๒๕๔๑ จ.ศ. ๑๓๕๙

* วันพฤหัสบดี ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๑ เดือน ๖ ออก ๘ ค่ำ **สร้างมณฑปครอบรอยพระพุทธบาทแก่งจ๋าง** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันศุกร์ ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๑ เดือน ๘ ออก ๑ ค่ำ **สร้างวิหารครอบพระบาทดอยถ้ำ** ต.แม่ลาน อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๑ **ฉลองอุโบสถวัดพระธาตุแก่งสร้อย** ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

* วันอังคาร ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑ **เริ่มบูรณะก่อครอบพระธาตุหลวง** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันจันทร์ ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๑ เดือน ๙ ออก ๑๓ ค่ำ **สร้างวิหารอริยะสังฆเถโรพระพุทธบาทแก่งจ๋าง** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันศุกร์ ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ เดือนยี่ แรม ๓ ค่ำ **สร้างพระธาตุสะเปาคำ** วัดป่าหินลาดนาไฮ ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

* วันพุธ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ เดือน ๓ แรม ๖ ค่ำ **สร้างบันไดนาคขึ้นสู่รอยพระพุทธบาทดอยถ้ำ** ความยาว ๒๐๐ เมตร

* วันอังคาร ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ เดือน ๔ ออก ๑๒ ค่ำ **สร้างแท้งน้ำ ๗ ลูก** วัดพระบาทดอยถ้ำ ต.แม่ลาน อ.ลี้ จ.ลำพูน

พ.ศ. ๒๕๔๒ จ.ศ. ๑๓๖๐

* วันจันทร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๒ เดือน ๔ แรม ๑๐ ค่ำ **สร้าง**

มณฑปครอบรอยพระพุทธบาทดอยถ้ำและเสาพระเจ้าอโศกมหาราช วัดพระบาทดอยถ้ำ ต.แม่ลาน อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพุธ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เดือน ๖ ออก ๑๐ ค่ำ **บรรจุพระธาตุแก่งสร้อย** ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๒ เดือน ๖ แรม ๑๓ ค่ำ **สร้างศาลาก๋องวะอนุสาณ์** ต.แม่ลาน อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒ เดือน ๘ ออก ๙ ค่ำ เดินทางไป**สร้างอุโบสถวัดก้อยืน** ต.ก้อ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒ เดือน ๘ เป็ง **ยกยอดฉัตรพระธาตุหลวงวัดพระธาตุแก่งสร้อย**

* วันอาทิตย์ ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เดือน ๘ แรม ๓ ค่ำ เดินทางไป**สร้างวิหารครอบรอยพระพุทธบาทยางวี** อุทยานแห่งชาติแม่ปิง

* วันอาทิตย์ ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เดือน ๘ แรม ๕ ค่ำ **ฉลองวิหารครอบรอยพระพุทธบาทยางวี** อุทยานแห่งชาติแม่ปิง

* วันพฤหัสบดี ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เดือน ๘ แรม ๗ ค่ำ **หล่อพระ ๔ ศอก ๙ นิ้ว** ที่วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันเสาร์ ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เดือน ๙ แรม ๘ ค่ำ นิมนต์**หลวงปู่ครูบาเจ้าวงศ์มาสรงน้ำพระพุทธบาทดอยถ้ำ นิมนต์พระเถระมา ๑๐๘ รูป ฉลองสมโภช**

* วันเสาร์ ที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๒ เดือน ๑๒ ออก ๙ ค่ำ **สร้างพระธาตุจอมคีรีเมืองสร้อย** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันอังคาร ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ แรม ๙ ค่ำ **สร้างกุฏิอาศรมคีรีวัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ**

พ.ศ. ๒๕๔๓ ปีมะโรง จ.ศ. ๑๓๖๑

* วันอังคาร ที่ ๑๑ มาราคม ๒๕๔๓ เดือน ๔ ขึ้น ๖ ค่ำ **ไปสร้างพระธาตุศิลามุณีวัดดอยไม้รัง** อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันพุธ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เดือน ๕ ออก ๑๒ ค่ำ **สร้างหอพระยืนพร้อมสัปปะโทน** ๔ อัน วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันจันทร์ ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๓ เดือน ๖ ออก ๙ ค่ำ **สร้างวิหารพระพุทธเจ้าปรินิพพานพร้อมพระนอนนิพพาน** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันพุธ ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ เดือน ๖ แรม ๓ ค่ำ **เริ่มสร้างถนนชัยยะเสน** ถนนสายใหม่สายตรง ขึ้นวัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ ระยะทาง ๑ กิโลเมตร

* วันอังคาร ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เดือน ๗ แรม ๑๔ ค่ำ **สร้างโรงครัวพระพุทธบาทดอยถ้ำ**

* วันพุธ ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เดือนขึ้น แรม ๑๕ ค่ำ ปีมะโรง จ.ศ. ๑๓๖๑ **พระครูบาเจ้าวงศ์ได้ดับขันธ์ไป**

* วันพุธ ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๓ เดือน ๙ ออก ๑๓ ค่ำ **สร้างหอพระไตรปิฎก ๒ ชั้น** ชั้นบนบรรจุพระไตรปิฎกภาษาล้านนา ชั้นล่างบรรจุไตรปิฎกภาษาไทย

* วันศุกร์ ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เดือน ๑๐ ขึ้น ๑๓ ค่ำ **เริ่มบูรณะวัดร้าง คือวัดพระธาตุม่อนจอมธรรม** อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันอาทิตย์ ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เดือน ๑๐ แรม ๑๔ ค่ำ **สร้างพระธาตุหลังวิหารแก่งสร้อย**

* วันเสาร์ ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ เดือน ๑๐ แรม ๑๔ ค่ำ เดือนเกี๋ยงขึ้น ๙ ค่ำ สร้างวิหารพระรัตนมหามุนี วัดพระธาตุม่อนจอมธรรม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

<u>พ.ศ. ๒๕๔๔ ปีมะเส็ง จ.ศ. ๑๓๖๒</u>

* วันพุธ ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔ เดือน ๔ แรม ๘ ค่ำ **สร้างศาลา ๕ ครูบา** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันเสาร์ ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๔ เดือน ๖ ดับ **บูรณะครอบพระธาตุศิลาคีรีที่ครูบาวงศ์** สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ บนบ้านหินลาดนาไฮ

* มีนาคม ๒๕๔๔ เป็นเก๊า**สร้างพระเจ้าพระศรีศากยะมุณี** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ พร้อมสถานที่กราบไหว้

* วันพฤหัสบดี ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๔ เดือน ๙ แรม ๒ ค่ำ **สร้างพระธาตุปฐมมงคล ๓๘** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันเสาร์ ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เดือน ๓ ออก ๙ ค่ำ **สร้างศาลาประสูติ** บนดอยถ้ำวัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันพุธที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๔ เดือน ๓ แรม ๕ ค่ำ **สร้างศาลาชัยยะเสน** บนดอยถ้ำข้างรอยพระพุทธบาทยาว ๒๑ เมตร

<u>พ.ศ. ๒๕๔๕ ปีมะเมีย จ.ศ. ๑๓๖๓</u>

* วันศุกร์ ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เดือน ๕ แรม ๑๑ ค่ำ **สร้างหอระฆังวัดหินลาดนาไฮ** ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ตรงกับเดือน ๖ เหนือ ขึ้น ๑๑ ค่ำ **สร้างวิหารวัดนาทราย** อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ เดือน ๑๑ ขึ้น ๔ ค่ำ เริ่ม**สร้างกุฏิจันทวังโสเมืองสร้อย**

* วันเสาร์ ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เดือนยี่เหนือ แรม ๑๑ ค่ำ **สร้างพระธาตุแยงเงามหามุนีวัดอมวาบ** ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

พ.ศ. ๒๕๔๖ ปีมะแม จ.ศ. ๑๓๖๔

* วันเสาร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๖ เดือน ๔ ออก ๙ ค่ำ **สร้างพระธาตุม่อนจอมธรรมเสาร์อโสกราช** วัดม่อนจอมธรรม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันพุธ ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เดือน ๕ ขึ้น ๔ ค่ำ **สร้างกุฏิพรหมวิหาร** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันจันทร์ ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เดือน ๕ ขึ้น ๙ ค่ำ **สร้างกุฏิกัมฐาน** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันศุกร์ ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๖ เดือน ๗ แรม ๒ ค่ำ สร้างเสาร์อินต๊ะขิลใจบ้าน หินลาดนาไฮ ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

* วันอังคาร ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เดือน ๘ เหนือ แรม ๑๒ ค่ำ **สร้างพระธาตุทันใจ** วัดพระบาทดอยถ้ำ เวลา ๐๙.๒๘ น. แล้วยกยอดเวลา ๑๘.๒๘ น. วัดเดียวกัน

* วันศุกร์ ที่๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ เดือน๑๑ ขึ้น ๔ ค่ำ **สร้างโรงครัว** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันเสาร์ ที่๑๓ กันยายน ๒๕๔๖ **สร้างพระธาตุมุณีหน้าตัก** ๖ ศอก พร้อมซุ้มเจดีย์พระมหา

* วันศุกร์ ที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ เดือน ๑๑ ขึ้น ๔ ค่ำ **สร้างโรงครัว** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันเสาร์ ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๖ **สร้างพระธาตุมุณีหน้าตัด ๖ ศอก** พร้อมซุ้มเจดีย์พระมหาอุปคุตพระมหากัจจายน์ วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันศุกร์ ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖ เดือนเกี๋ยง ออก ๑ ค่ำ **สร้างวิหารหลวงปู่ทวด** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันศุกร์ ที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๖ เดือนเกี๋ยง ขึ้น ๑ ค่ำ **บูรณะ**

กำแพงวัดพระธาตุแก่งสร้อยที่ถูกน้ำกัดเซาะพังหน้าพระธาตุหลวง

พ.ศ. ๒๕๔๗ ปีวอก จ.ศ. ๑๓๖๕

* วันอังคาร ที่ ๖ เมษายน ๒๕๔๗ เดือน ๗ แรม ๒ ค่ำ **สร้างวิหารมหามุนี** วัดพระบาทดอยถ้ำ

* วันเสาร์ ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๗ เดือน ๘ ขึ้น ๖ ค่ำ **สร้างใจ๋บ้านอินต๊ะขิล (เสาหลักเมือง)** บ้านโฮ่งสมบูรณ์

* วันจันทร์ ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เดือน ๘ แรม ๑๔ ค่ำ **สร้างพระธาตุนกยูงคำ** พระบาทตีนนก วัดพระบาทดอยถ้ำ

* วันศุกร์ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เดือน ๘ เหนือ ขึ้น ๓ ค่ำ **สร้างพระธาตุจอมมุนี** วัดนาทราย ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เดือน ๘ เหนือ ขึ้น ๓ ค่ำ **สร้างศาลายาว** มี ๑๕ ห้อง กว้าง ๖ เมตร วัดนาทราย ต.นาทราย

* วันอาทิตย์ ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เดือน ๙ แรม ๑๒ ค่ำ **เทพื้นบูรณะพระธาตุจอมสวรรค์** อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ เดือน ๑๐ แรม ๖ ค่ำ **สร้างห้องน้ำ ๒๐ ห้อง** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันอาทิตย์ ที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๗ เดือน ๑๑ แรม ๖ ค่ำ **สร้างสัปปะโทน** บูชาสี่มุมวัดพระธาตุจอมสวรรค์

* วันเสาร์ ที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๗ เดือนเกี๋ยง ออก ๑๐ ค่ำ **วางศิลาฤกษ์สร้างพระสัพพัญญูพระพุทธเจ้า ๙ ศอก ๙ นิ้ว** วัดพระบาทดอยถ้ำ

* วันอังคาร ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เดือนเกี๋ยง แรม ๑๒ ค่ำ **สร้างธาตุมหาเถระรอยพระอานนท์**

* วันศุกร์ ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เดือนยี่ ขึ้น ๑ ค่ำ ปีวอก

จุลศักราช ๑๓๖๕ **สร้างพระธาตุศรีเด่นชัย** วัดแสงเจริญ อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

* วันอังคาร ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เดือนยี่ ออก ๕ ค่ำ **สร้างศาลาอวมห้วยงัวคำ** อ.แม่ระมาด จ.ตาก

* วันอาทิตย์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ เดือนยี่ แรม ๙ ค่ำ **สร้างพระธาตุพระพุทธเจ้า ๕ องค์** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันเสาร์ ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ เดือน ๓ ออก ๑๔ ค่ำ **สร้างศาลารอยพระหัตถ์** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

<u>พ.ศ. ๒๕๔๘ ปีระกา จ.ศ. ๑๓๖๖</u>

* วันพฤหัสบดี ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๘ เดือน ๕ แรม ๘ ค่ำ **วางศิลาฤกษ์ สร้างตำหนักพระเจ้าตากสิน** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๘ เดือน ๖ แรม ๔ ค่ำ **บรรจุ-ยกยอดธาตุ พระธาตุจอมมุนี** วัดนาทราย

* วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๘ เดือน ๖ ขึ้น ๑๑ ค่ำ **ฉลองวัดพระธาตุม่อนจอมธรรม**

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๘ เดือน ๖ เป็ง **ยกยอดฉัตรพระสัพพัญญูพระพุทธเจ้า** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันเสาร์ ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๘ เดือน ๖ แรม ๒ ค่ำ **บรรจุ-ยกยอดธาตุศรีเด่นชัย** วัดแสงเจริญ อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

* วันเสาร์-อาทิตย์ ที่ ๙-๑๐ เมษายน ๒๕๔๘ เดือน ๗ ขึ้น ๑-๒ ค่ำ **ฉลองสมโภชวัดพระธาตุแก่งสร้อยประเพณีไหว้สา สมโภชตำหนักสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช**

* วันอาทิตย์ ที่ ๑ พฤษภาคม๒๕๔๘ เดือน ๗ แรม ๘ ค่ำ **สร้าง**

พระธาตุทันใจ ศิลามุณี วัดเขาพระบาทกะลา อ.พยุหะคีรี จ.นครสวรรค์

* วันอาทิตย์ ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เดือน ๘ เป็ง วันวิสาขบูชา ๒๕๔๘ เป็นประธาน **สร้างวิหารหลวง** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

* วันพุธ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เดือน ๘ แรม ๓ ค่ำ **ไปสร้างวิหารครอบรอยพระบาทหาดข้าวตอกและพระธาตุทันใจ ๑ ดวง** ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน เดือน ๑๐ ออก ๑๐ ค่ำ จุลศักราชได้ ๑๓๙๙

* วันจันทร์ ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ เดือน ๘ ดับ ๑๕ ค่ำ **สร้างพระเจ้าอุ่นเมืองพร้อมศาลาเสาร์แก้วครอบ** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน เดือน ๑๐ ออก ๑๐ ค่ำ จุลศักราชได้ ๑๓๗๗ **สร้างศาลารายรอบพระวิหารสัมพุทเธ ทิศเหนือ มี ๑๗ ห้องยาว ๔๖ เมตร พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป สร้างศาลารายรอบพระวิหารสัมพุทเธ ทิศเหนือ มี ๑๗ ห้อง ยาว ๔๖ เมตร พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป**

* วันศุกร์ ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๘ เดือน ๑๑ เป็ง **สร้างบันไดนาคขึ้นพระธาตุด้านทิศตะวันออก** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันศุกร์ ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เดือนยี่ แรม ๒ ค่ำ **ไปสร้างกำแพงทิศเหนือ ทิศตะวันตก** วัดม่อนจอมธรรม

* วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เดือนยี่ แรม ๔ ค่ำ **เจาะบ่อบาดาล** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ ๑ บ่อ

<u>พ.ศ. ๒๕๔๙ ปีจอ จ.ศ. ๑๓๖๗</u>

* วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เดือน ๕ แรม ๓ ค่ำ **สร้าง**

พระธาตุ ๕ หลัง วัดศรีอุ่นเมืองท่าสร้อย

* วันเสาร์ ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เดือน ๕ แรม ๑๒ ค่ำ **สร้างซุ้มประตูวัดพระธาตุม่อนจอมธรรม**

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๙ เดือน ๖ เหนือ ขึ้น ๓ ค่ำ **สร้างวิหารพระนอน** วัดนาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๙ เดือน ๖ แรม ๒ ค่ำ **สร้างอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช** พุทธอุทยานพญาเต่าคำ บ้านฉิมพลี อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันอาทิตย์ที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๘ ออก ๑๑ ค่ำ **ยกยอถวายหยาดน้ำตานกุฏิชัยยะเสน พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป**

* วันเสาร์ ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙ เดือน ๘ แรม ๑๕ ค่ำ **หล่อพระที่วัดศรีอุ่นเมืองท่าสร้อย** ๔ ศอก ๑ องค์

* ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๙ เป็นประธาน**หล่อพระประธานในวิหารวัดสันตับเต่า** อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน

* วันอาทิตย์ ที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๙ เดือน ๑๒ ขึ้น ๑๑ ค่ำ **เป็นประธานสร้างวิหารเสตรัตน์มุณี** วัดพระธาตุม่อนจอมธรรม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันจันทร์ ที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๔๙ เดือนยี่ ออก ๙ ค่ำ **ได้ถวายพระพุทธรูปจำนวน ๑ องค์ หน้าตัก ๑๒ นิ้ว องค์นี้ราคาแสยกว่าบาท พร้อมระฆัง ๑๖ นิ้ว ๑ ใบ และเงิน ๕,๐๐๐ บาท ให้พระมอสาแอ่ ไปสร้างวิหารห้วยน้ำเย็น** หมู่ที่ ๑ ต.แม่ตืน อ.แม่ระมาด จ.ตาก

* วันจันทร์ ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เดือนยี่ แรม ๑๕ ค่ำ **สร้างพระพุทธรูปหน้าตัก ๔ ศอก ๒ องค์ พร้อมโขงพระเจ้า** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันเสาร์ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๙ เดือน ๓ เหนือ แรม ๔ ค่ำ **สร้างโบสถ์** วัดนาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

พ.ศ. ๒๕๕๐ ปีกุน จ.ศ. ๑๓๖๘

* วันจันทร์ ที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๐ เดือน ๔ แรม ๕ ค่ำ **เป็นประธานสร้างพระนอน ๓๒ ศอก** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๐ เดือน ๔ แรม ๘ ค่ำ เป็นประธาน**สร้างพระธาตุจอมเวียงอารามห้วยงัวคำ** ต.แม่ตื๋น อ.แม่ระมาด จ.ตาก

* วันเสาร์ ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๐ เดือน ๕ ออก ๙ ค่ำ **สร้างหอพระ (มณฑป)** ด้วยไม้สัก ๑ หลัง กว้าง ๑ เมตร ๕๐ เซนติเมตร สูง ๕ เมตร ประดิษฐานพระโบราณ

* วันจันทร์ ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เดือน ๕ แรม ๑๐ ค่ำ เป็นประธาน**ก่อครอบพระธาตุศิลาคีรี** ที่หลวงปู่ครูบาเจ้า สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ มาถึงวันนี้ได้ก่อตั้งครอบใหญ่อีกครั้ง ใหญ่กว่าเดิม

* วันเสาร์ ที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เดือน ๖ แรม ๘ ค่ำ **สร้างพระธาตุสะหลีบุญเรือง** บ้านหนองมะล้อ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เดือน ๖ แรม ๑ ค่ำ เป็นประธาน**สร้างวิหารพระเจ้าเขียว** วัดสะหลีบุญเรือง บ้านหนองมะล้อ ต.แม่ลาน อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันอังคาร ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๐ เดือน ๗ ออก ๒ ค่ำ เป็นประธาน**เปิดป้ายถนนขึ้นวัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ**พร้อมผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๐ เดือน ๗ ออก ๔ ค่ำ เป็นประธาน**ยกยอดธาตุวัดสะหลีบุญเรือง** บ้านหนองมะล้อ ตอนบ่ายได้ถวาย

พระทรงเครื่องหน้าตัก ๑ เมตร ไปวัดม่อนจำศีล อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย

* วันเสาร์ ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เดือน ๙ ออก ๓ ค่ำ เป็นประธาน **ตานพระฉลองโขงพระ ๒ หลัง และยกยอดธาตุ** พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันจันทร์ ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ เดือน ๑๐ ออก ๑๑ ค่ำ เป็นประธานวางศิลาฤกษ์ **สร้างมหาจักรพรรดิ หน้าตัก ๑๑ ศอก ทรงเครื่อง** วัดดอนแก้ว ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันเสาร์ ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๐ เดือน ๑๑ แรม ๔ ค่ำ เป็นประธาน **สร้างบันไดนาคขึ้นพระธาตุจอมคีรี ๑๒๐ เมตร**

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๐ เดือน ๑๒ ออก ๒ ค่ำ เป็นประธาน **สร้างวิหารชัยวงศาศิลานุสรณ์** วัดพระธาตุศิลาคีรี ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก

* วันเสาร์ ที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๐ เดือน ๑๒ ออก ๑๑ ค่ำ เป็นประธาน**หล่อพระประธานในวิหารวัดห้วยน้ำขาว** ต.ม่อนจอง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๑ ปีชวด จ.ศ. ๑๓๖๙

* วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๑ เดือน ๔ ออก ๔ ค่ำ เป็นประธาน **สร้างอนุสาวรีย์พระเจ้ากาวีละ** ณ ข่วงพญากาวีละ บ้านสันป่าคำ อ.ดอยเต่า

* วันอังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๑ เดือน ๔ ออก ๘ ค่ำ **สร้างพระธาตุ ๕ ยอด** พระพุทธบาทยั้งวี อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ เดือน ๕ แรม ๓ ค่ำ **สร้างศาลาสามครูบาเจ้า**วัดพระพุทธบาทแก่งสร้อย พร้อมกับ**สร้างบันไดขึ้นม่อนอรหันต๋า**พระธาตุพญาอุตุมหาราช ๑๕๐ เมตร วันตกพระธาตุหลวงแก่งสร้อย

* วันศุกร์ ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เดือน ๕ ออก ๒ ค่ำ **สร้างพระธาตุสังฆาฏิม่อนอรหันต๋า** วัดพระธาตุแก่งสร้อยพร้อมกับ**ยกยอดธาตุสถูปครูบาเจ้าวงศ์** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เดือน ๕ ออก ๑๑ ค่ำ **สร้างวิหารครอบรอยพระบาทนกแควะและพระธาตุตันใจ** พระบาทนกแควะ บ้านแม่หว่างต้นผาง ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เดือน ๑๑ ออก ๑๐ ค่ำ **สร้างหอพระไตรปิฎก** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันจันทร์ ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑ เดือน ๑๒ ออก ๒ ค่ำ **สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้

* วันพุธ ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เดือนยี่เป็ง **สร้างศาลาบาตร ๙ ห้องและกำแพงแก้วรอบข่วงแก้ว** วัดพระธาตุสะหลีบุญเรือง อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เดือน ๓ ออก ๘ ค่ำ หล่อพระชัยยะมหามีนีทรงเครื่อง หน้าตักกว้าง ๔ ศอก พุทธชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้

* วันเสาร์ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ เดือน ๓ ออก ๙ ค่ำ สร้างห้องน้ำที่พุทธชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้

* วันอาทิตย์ ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๑ เดือน ๔ ออก ๒ ค่ำ สร้างพระพุทธไสยาสน์พระนอน ๔๖ ศอก พร้อมถวายรูปเหมือนพระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา เท่าองค์จริงให้เจ้าอาวาสวัดต่างๆไป ๒๕ หัววัด ณ พุทธชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้

* **สร้างมณฑปศาลารอบรอยพระพุทธบาทปางประทีป** อ.ลี้ จ.ลำพูน

พ.ศ. ๒๕๕๒ ปีฉลู จ.ศ. ๑๓๗๐

* วันอาทิตย์ ที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๒ เดือน ๔ ออก ๙ ค่ำ **สร้างซุ้มประตูโขงหน้าวิหารหลวง** วัดพระธาตุแก่งสร้อย อ.สามเงา จ.ตาก

* วันพฤหัสบดี ที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๒ เดือน ๔ ออก ๑๓ ค่ำ **สร้างวิหารพระเจ้าศรีโขงคำ** วัดพระธาตุแก่งสร้อย อ.สามเงา จ.ตาก

* วันอาทิตย์ ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ เดือน ๔ เป็ง **หล่อพระมหามุนีใต้ต้นโพธิ์ หน้าตัก ๔ ศอก** ณ วัดนาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันอาทิตย์-จันทร์ ที่ ๑-๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เดือน ๕ ออก ๗-๘ ค่ำ **ทำบุญถวายตานพระอุโบสถ** วัดนาทรายบวชพระบวชเณรหลายต๋น

* วันพุธ ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ เดือน ๖ แรม ๘ ค่ำ **บรรจุพระธาตุสะเปาคำ ทำบุญตางไปห้วยกระต๋ำ กลับมายกยอดหอธรรม** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันศุกร์-จันทร์ ที่ ๓-๖ เมษายน ๒๕๕๒ เดือน ๗ ออก ๘-๑๒ ค่ำ **ทำบุญงานให้สาปอยหลวงศาลา ๓ ครูบา** วัดพระธาตุแก่งสร้อย

* วันพุธ ที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ เดือน ๗ ออก ๑๔ ค่ำ **เป็นประธานบรรจุพระบรมสารีริกธาตุพระพุทธรูป** พระธาตุอินต๊ะขิล วัดนาไฮ อ.สามเงา จ.ตาก

* วันจันทร์ ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เดือน ๘ ออก ๑๑ ค่ำ ปีเป้า สังฆะ เวลา ๐๖.๐๙ น. **วางอิฐเงินทองนาคแฮกปั้นพระนอน ๔๖ ศอก ๖ ต๋น** เป็นประฐมหัวที่ ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เดือน ๔ เป็ง แฮกก่อ**สร้างพระธาตุเจดีย์** แท่นดอกไม้ปางประทีป

* วันศุกร์ ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ เดือน ๙ ออก ๑๓ ค่ำ **ทำบุญยกยอดธาตุ** พระธาตุอินต๊ะขิล วัดนาไฮ อ.สามเงา จ.ตาก

* วันอาทิตย์ ที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๒ เดือน ๑๑ ออก ๑๑ ค่ำ **วางศิลาฤกษ์ก่อสร้างพระธาตุเจดีย์** วัดท่าหลุกป่าตาล อ.เมือง จ.ตาก

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ เดือน ๑๑ แรม ๑๔ ค่ำ **สร้างโรงครัวและขุดบ่อบาดาล** ปางประทีป

* วันจันทร์ ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เดือนยี่ แรม ๑๔ ค่ำ **สร้างหล่อพระ ๑๑ ศอก** วัดกู่พฤกษาราม ต.ม่อนจอง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* วันอาทิตย์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เดือน ๓ ออก ๑๔ ค่ำ **บรรจุพระธาตุ ยกยอดธาตุ-พระธาตุแต่นดอกไม้ ถวายรูปเหมือนพระครูบาเจ้าวงศ์** ให้เจ้าอาวาสวัดต่างๆ จำนวน ๔๓ หัววัด ๔๓ องค์ เท่าองค์จริง

* วันพุธ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ เดือน ๓ แรม ๗ ค่ำ **สร้างห้องน้ำปางประทีป**

* วันจันทร์ ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เดือน ๔ ออก ๕ ค่ำ **แฮกสร้างหอธรรม** วัดนาทราย

<u>พ.ศ. ๒๕๕๓ ปีขาล จ.ศ. ๑๓๗๑</u>

* วันที่ ๑๔-๑๖ มกราคม ๒๕๕๓ เดือน ๔ ดับ แรม ๑๔ ค่ำ-เดือน ๕ ออก ๑ ค่ำ **ยกยอดถวายทานปอยหลวงพระธาตุเจดีย์มงคลสามสิบแปด** วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันเสาร์ ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เดือน ๖ แรม ๑๓ ค่ำ **บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พระหฤทัยหัวใจพระเจ้านอนยาว ๔๖ ศอก** พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๓ เดือน ๖ แรม ๑๔ ค่ำ **เป็นเก๊าวางศิลาฤกษ์ สร้างวิหารครอบพระพุทธมหาจักรพรรดิ** ณ วัดดอนแก้ว อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ เดือน ๘ ออก ๙ ค่ำ เป็นวัดเกิดพระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาวางศิลาฤกษ์ **สร้างวิหารพระเจ้าโขงคำ** ถวายเป็นอัจริยบูชา ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันอาทิตย์ ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เดือน ๘ แรม ๔ ค่ำ **ทำบุญถวายพระเจ้าทันใจวิหารครอบรอยพระพุทธบาทนกแคว่ะ ซื้อที่ดินถวาย ๘ ไร่ เพื่อปลูกป่า** ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ เดือน ๙ แรม ๑๓ ค่ำ **หล่อพระเจ้าสะหลีมุงเมือง หน้าตัก ๑๒ ศอก** วัดพระธาตุสะหลีบุญเรือง ต.แม่ลาน อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ เดือน ๑๐ ออก ๗ ค่ำ ไปเป็นประธาน**บูรณะก่อครอบพระธาตุเจ้าจอมสวรรค์** อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพุธ ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ เดือน ๑๐ แรม ๔ ค่ำ **สร้างแท้งน้ำขนาด ๑.๕๐x๓ เมตร** ถวายวัดสะหลีบุญเรือง ๘ ลูก อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันเสาร์ ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เดือน ๑๐ แรม ๑๔ ค่ำ **อัญเชิญรูปเหมือนสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ไปประดิษฐานที่ฐานทหารเสือพระเจ้าตาก** บ้านแม่กองดี อ.อุ้มผาง จ.ตาก

* **ได้สร้างพระนอน ๕๐ ศอก วัดกู่พฤกษาราม** อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* **ได้สร้างพระจตุรทิศมิ่งมูลเมืองนันทมุนี** ณ พุทธสถานก๊องคำ บ้านมูเซอ ต.ม่อนจอง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๔ ปีเถาะ จ.ศ. ๑๓๗๒

* วันเสาร์ ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ เดือน ๔ ออก ๑๑ ค่ำ ได้**หล่อสารูปพิมพาพระเจ้าโขงคำพระประธานในวิหารพระเจ้าโขงคำด้วยทองสัมฤทธิ์หน้าตัก ๕๖ นิ้ว** เท่าพระพุทธคุณของพระพุทธเจ้าพร้อมทั้งยก

ช่อฟ้าวิหารพระเจ้าโขงคำ

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๔ เดือน ๖ ออก ๙ ค่ำ **หล่อพระพุทธเจ้า ๕ องค์ หน้าตัก ๔ ศอก** วัดพระธาตุจอมสวรรค์ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔ เดือน ๖ ออก ๑๓ ค่ำ **เป็นประธานยกช่อฟ้าวิหารพระเสตะรัตนมุนี** วัดพระธาตุม่อนจอมธรรม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันเสาร์ ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๔ เดือน ๗ แรม ๕ ค่ำ ได้**ถวายตานวิหารพระเจ้าเขียว** วัดพระธาตุสะหลีบุญเรือง อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เดือน ๗ ดับ ๑๔ ค่ำ **วางศิลาฤกษ์สร้างวิหารจตุรทิศ พระพุทธบาทนกแควะ-หลวงปู่ครูบาพรรณวางศิลาฤกษ์พระเจ้าตันใจ** ณ วัดบ้านก้อ ในวันเดียวกัน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เดือน ๘ ออก ๑๐ ค่ำ **อาราธนานิมนต์สารูปพิมพาพระพุทธเจ้าโขงคำขึ้นประดิษฐานบนแตนแก้วในวิหารพระเจ้าโขงคำ** พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* เดือน ๘ ออก ๒ ค่ำ **เดินทางไปสร้างพระธาตุผาลอม**

* เดือน ๘ เป็ง วันวิสาขบูชา ๒๕๕๔ **สร้างพระธาตุสองดวงพระพุทธบาทผาแท่นดอกไม้** พุทธอุทยานชัยสุขังปางประทีป

* ได้วางศิลาฤกษ์**สร้างพระธาตุดอยเจดีย์**ของเก่าพังทลายไป เป็นพระธาตุเก่าแก่หลายร้อยปี บ้านท่าปุยตก อ.สามเงา จ.ตาก

* **ได้สร้างศาลา ๕ พระครูบา พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป** อ.ลี้ จ.ลำพูน

พ.ศ. ๒๕๕๕ ปีมะโรง จ.ศ. ๑๓๗๓

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ เดือน ๔ แรม ๗ ค่ำ ได้**หล่อ**

พระจตุทิศ ในวิหารสัมพุทเธ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันพุธ ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เดือน ๕ แรม ๘ ค่ำ **ถวายรูปเหมือนพระครูบาเจ้าศรีวิชัยยืน ๒ เมตร** ให้พระครูบาเจ้าอ่อนรัตนวัณโณไปประดิษฐานที่พระบาทโป่งเกลือ เมืองภูเยา

* วันจันทร์ ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ เดือน ๘ ออก ๓ ค่ำ ได้วางฤกษ์**แฮกก่อสร้างสัมพุทเธ** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันเสาร์ ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๕ เดือน ๘ ออก ๘ ค่ำ **ได้สร้างซุ้มประตูทิศตะวันตกของพระธาตุ** สะหลีบุญเรือง อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เดือน ๙ ออก ๑๕ ค่ำ ปีเหม้าได้นำพาคณะพระเณรศรัทธาทั้งหลาย**หล่อพระจตุรทิศ ๔ องค์ พระพุทธเจ้าในภัทรกัปนี้ หน้าตัก ๔ ศอก** ณ พระพุทธบาทนกแควะ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันเสาร์ ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ เดือน ๑๐ ออก ๑๒ ค่ำ **บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ยกยอดฉัตรพระจตุรทิศมิ่งมูลเมืองนันทมุนี** ดอยหลวงก๋องคำ เมืองตื๋น

* วันศุกร์ที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เดือน ๑๐ ออก ๒ ค่ำ **บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ** ถวายตานมณฑป ๕ ยอด วัดปางขนุน อ.แม่วงค์ จ.นครสวรรค์

*วันเสาร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕ เดือน ๑๒ ออก ๑๔ ค่ำ ได้**วางศิลาฤกษ์วิหารพระพุทธชัยยะชนะมาร (พระยืนปางเปิดโลกแกะสลักจากไม้ตะเคียนสูง ๘ เมตร ๘๐ เซนติเมตร)** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เดือนยี่ ออก ๑๓ ค่ำ **อาราธนารูปเหมือนพระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาขึ้นประดิษฐานแต้นแก้วหน้าวิหารพระเจ้าโขงคำและอาราธนานิมนต์สารูปพระยืนสูง ๘ เมตร ๘๐**

เซนติเมตร ขึ้นประดิษฐานบนแต้นพร้อมยกยอดฉัตรวิหารพระยืน
พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันที่ ๙-๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะศิษย์พระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา มีครูบาพรรณเป็นเก๊าเป็นประธานนำพาคณะศิษย์ ถวาย**ตานพระมหาเจดีย์ศรีเวียงชัย ๗ วัน ๗ คืน**

* เดือน ๘ เป็ง ๑๕ ค่ำ วิสาขบูชา ๒๕๕๕ **สร้างรูปเหมือนพระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา ด้วยหน้าตักกว้าง ๓ ศอก หนัก ๖ ตัน** สร้างถวายครบรอบ ๑๐๐ ปี ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* **สร้างหอ ๓ ครูบา** วัดพระธาตุสะหลีบุญเรือง อ.ลี้ จ.ลำพูน

<u>พ.ศ. ๒๕๕๖ ปีมะเส็ง จ.ศ. ๑๓๗๔</u>

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๖ เดือน ๔ ออก ๒ ค่ำ **ได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุยกยอดวิหารสัมพุทเธเป็นจำนวน ๒๑ ยอด** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันอังคาร ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ เดือน ๔ ออก ๑๑ ค่ำ มีท่านพระครูสถิตสุภาการเป็นเก๊า ยกยอ**บรรจุพระบรมสารีริกธาตุบรรจุพร้อมพระพุทธพิมพาสารูปในองค์พระธาตุเจดีย์พร้อมยกยอดฉัตรพระข้าวเปลือก**

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ เดือน ๔ ออก ๑๓ ค่ำ **ได้วางศิลาฤกษ์สร้างกำแพงพุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป-วางศิลาฤกษ์สร้างพระธาตุเจดีย์ห้วยหละ** ต.ป่าพลู อ.บ้านโฮ่ง จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เดือน ๔ แรม ๙ ค่ำ **ได้วางศิลาฤกษ์แฮกสร้างหอสามครูบาอารามเด่นเหม้า** อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เดือน ๕ ออก ๙ ค่ำ **ได้วางศิลาฤกษ์แฮกสร้างซุ้มประตูไม้** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันจันทร์ ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เดือน ๕ ออก ๑๕ ค่ำ **ถวายตาน ศาลาบาตร ยกช่อฟ้าบรรจุหฤทัยหัวใจพระนอน ๕๐ ศอก วัดกู่พฤกษาราม** บ้านห้วยน้ำขาว เมืองตื๋น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* วันศุกร์ ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ เดือน ๕ แรม ๔ ค่ำ **ได้ก่อสร้างพระธาตุเจดีย์ต้นใจพญาอาทิตราช** ดอยม่อนจอง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* วันศุกร์ที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ประธานพระธาตุเจดีย์ศรีอภิชัยวงค์ วัดอัมพวัน วัดบ้านม่วงสามปี อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันเสาร์ ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เดือนยี่ แรม ๖ ค่ำ **สร้างศาลาหน้าหอพระอุปคุต ๑ หลัง หน้าพอพระสิวลี ๑ หลัง** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันอาทิตย์ ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๖ เดือน ๓ ออก ๖ ค่ำ **ถวายตานพระพุทธเจ้าธาตุจ๋อมสวรรค์** ต.ดงดำ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันศุกร์ ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ เดือน ๓ แรม ๑๐ ค่ำ ได้**หล่อพระสิวลีเถระเจ้าหน้าตัก ๔ ศอก** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* **สร้างบันไดนาคขึ้นไปสู่พระนอน** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

<u>พ.ศ. ๒๕๕๗ ปีมะเมีย จ.ศ. ๑๓๗๕</u>

* วันเสาร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๗ เดือน ๔ ออก ๑ ค่ำ **ถวายตาน**

พระเจ้าโขงคำ หอพระมหาอุปคุต ซุ้มประตูโขง บันไดนาค ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ เดือน ๔ ดับ ปีก่าไส้ เดือน ๖ แรม ๕ ค่ำ **หล่อพระมหากัสสปะพระอัญญาโกณฑัญญะ พระมาลัย ๓ องค์** บนดอย ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันเสาร์ ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เดือน ๕ แรม ๘ ค่ำ **ปีก่าไส้ ไปสร้างวิหารวัดห้วยต้นงิ้วศรีสองเมือง** เมืองตื๋น อ.อมก๋อย

* วันจันทร์ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เดือน ๕ แรม ๑๐ ค่ำ **สร้างพระเจดีย์บนรอยพระหัตถ์** บ้านเลอะตอ อ.แม่ระมาด จ.ตาก

* วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ได้**สร้างวิหาร ๑ หลัง** พระธาตุผาลอม พร้อมกับยกยอถวายตานบันไดขึ้นพระธาตุ

* วันศุกร์ ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗ เดือน ๖ ออก ๑๔ ค่ำ **ยกพระยืนหอพระสิวลี** พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗ เป็นประธาน**ยกยอดปราสาทจู๋มปู** วัดพระเจ้าศรีโขงคำ เมืองท่าสร้อย

* วันจันทร์ ที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๗ เดือน ๗ ออก ๘ ค่ำ ปีก่าไส้ **งานไหว้สาสรงน้ำพระบรมธาตุแก่งสร้อยปอยหลวงวิหารพระเจ้าศรีโขง ได้ยอยกถวานตานพระเจ้าศรีโขง พระธาตุ ศาลาบาตร** วัดพระเจ้าศรีโขง เมืองท่าสร้อย จ.ตาก

* วันจันทร์ ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๗ เดือน ๗ แรม ๗ ค่ำ **อัญเชิญนิมนต์พระพุทธเมตตาแกะสลักจากหินแก้วหน้าตัก ๓๐ นิ้ว พร้อมฐานน้ำหนัก ๕,๐๐๐ กิโลกรัม** จากพุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีปไปถวายเจดีย์ศรีเวียงชัย

* วันเสาร์ ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๗ เดือน ๗ แรม ๑๒ ค่ำ **สร้าง**

พระธาตุบริวารพระพุทธบาทยางวี ๔ องค์

* วันอาทิตย์ ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เดือน ๘ ออก ๖ ค่ำ **สร้างอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช** บ้านห้วยต้นงิ้ว อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* วันอาทิตย์ ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เดือน ๘ ออก ๑๓ ค่ำ **เป็นเก๊ายกยอดธาตุบรรจุพระธาตุ พุทธบารมี** อ.วังทอง จ.พิษณุโลก

* วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เดือน ๘ แรม ๕ ค่ำได้**บรรจุพระบรมสารีริกธาตุพระพุทธพิมพาสารูปพระเจ้าบรรจุในองค์พระบรมธาตุเจดีย์ศรีอภิชัยวงค์และยกยอดฉัตรพระธาตุเจ้า** วัดอัมพวัน บ้านม่วงสามปี ต.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เดือน ๘ แรม ๙ ค่ำ ได้**วางศิลาฤกษ์สร้างพระธาตุจ๋อมสะหลีหมอกแก้ว** บ้านป่ายางตก ต.ย่านรี อ.สามเงา จ.ตาก

* วันเสาร์ ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เดือน ๘ แรม ๑๑ ค่ำได้สร้างวิหารชัยยะวารี ณ ดอยเจดีย์ อ.สามเงา จ.ตาก

* วันศุกร์ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เดือน ๙ แรม ๘ ค่ำ ได้**สร้างหอพระคันธาราช** ณ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๗ ได้สร้างพระธาตุ ๓ ครูบาเจ้า วัดป่าเจริญธรรม บ้านแม่หว่างห้วยริน ต.นาทราย อ.ลี้ จ.ลำพูน

* พระธาตุ เจดีย์ศรีอภิชัยวงศ์

* วันอังคารที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เดือน.........................

สร้างพระธาตุป๋าต๊ะครูบาเจ้าวงศ์ บ้านห้วยโป่ง อ.แม่ระมาด จ.ตาก

พ.ศ. ๒๕๕๘ ปีมะแม จ.ศ. ๑๓๗๖

* วันเสาร์ที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เดือน................

สร้างพระธาตุวัดน้ำทรัพย์ อ.สามเงา จ.ตาก

* วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน ๕ ขึ้น ๑๐ ค่ำ **ปีกาบสะง้าสร้างศาลาบาตร ๑๑ ห้อง วัดป่าเจริญธรรม ยาว ๓๓ เมตร**

* วันเสาร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน..................

หล่อพระประธานในพระวิหารชัยยะวารี หน้าตัก ๑๐๐ นิ้ว พระธาตุดอยเจดีย์ บ้านท่าปุย อ.สามเงา จ.ตาก

* วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน ๖ ออก ๑๓ ค่ำ

ยอยกถวายหยาดน้ำตานวิหารพระเสตรัตนมุนี บันไดนาค วัดม่อนจอมธรรม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่

* วันอาทิตย์ที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘เดือน ๖ แรม ๑๑ ค่ำ

บรรจุพระธาตุ ยกยอดเจดีย์สถุปกู่พระครูบาเจ้าศรีวิชัย วัดป่าเจริญธรรม บ้านแม่หว่างห้วยริน – แม่หว่างบ้านแพะ อ.ลี้ จ.ลำพูน

* วันพุธที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน ๘ ขึ้น ๕ ค่ำ

สร้างพระธาตุวัดเชตะวัน เมืองตื๋น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* วันเสาร์ที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน ๘ ขึ้น ๘ ค่ำ

สร้างศาลารายรอบพระวิหารสัมพุทเธทิศใต้ได้มี ๑๗ ห้อง ยาว ๔๖ เมตร พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันจันทร์ ที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน ๘ แรม ๙ ค่ำ **วางศิลาฤกษ์วิหาร สมเด็จองค์ปฐมวัดพระธาตุสะหลีหมอกแก้ว บ้านป่ายางคก อ.สามเงา จ.ตาก ปีดับเม็ดจุลศักราชได้ ๑๓๗๖**

* วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

สร้างกุฏิรับรอง กุฏิชัยยะเสน พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน เดือน ๑๐ ออก ๑๐ ค่ำ จุลศักราชได้ ๑๓๗๗ **สร้างศาลารายรอบพระวิหารสัมพุทเธ ทิศเหนือ มี ๑๗ ห้องยาว ๔๖ เมตร** พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป

* วันศุกร์ ที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือน ๑๑ หลัง ออก ๙ ค่ำ **สร้างศาลาบาตร ๙ ห้อง วัดพระธาตุม่อนจอมธรรม อ.ดอยเต่า จ.เชียงใหม่**

* วันเสาร์ ที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เดือนปี แรม ๓ ค่ำ **สร้างกุฏิรับรอง ๑ หลัง ๓ ห้อง พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป**

พ.ศ. ๒๕๕๙ ปีวอก จ.ศ. ๑๓๗๗

* วันศุกร์ที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๔ ออก ๗ ค่ำ **ไปเป็นประธานสร้างพระธาตุเจดีย์ วัดยางเอน อ.เมือง จ.สุโขทัย**

* วันอังคารที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๔ แรม ๑๐ ค่ำ **ไปเป็นประธานสร้างพระธาตุเจดีย์ วัดแม่สาน อ.ศรีสัตชนาลัย จ.สุโขทัย**

* วันเสาร์ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๕ แรม ๑๒ ค่ำ **ไปสร้างวิหารวัดหินลาด ต.บ้านนา อ.สามเงา จ.ตาก**

* วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๖ ออก ๑๑ ค่ำ ปีดับเม็ด **สร้างซุ้มประตูโขง พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป อ.ลี้ จ.ลำพูน**

* วันอาทิตย์ที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๗ แรม ๑๐ ค่ำ **สร้างพระธาตุแยงเงา (วัดร้าง) บ้านป่าคา เมืองตื๋น อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่**

* วันอาทิตย์ที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๘ ออก ๑๑ ค่ำ **ยกยอดวายหยาดน้ำตานกุฏิชัยยะเสน พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป**

* วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๘ แรม ๑๐ ค่ำ **แฮกสร้างเจดีย์๔ มหาปราชญ์ พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป**

* วันพฤหัสบดีที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๘ แรม ๑๓ ค่ำ **เดิน**

ทางไปสร้างอนุสาววีย์พระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา พระครูบาเจ้าพรหมจักร วัดจอมหมอก อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่

* วันเสาร์ ที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๑๑ แรม ๒ ค่ำ **สร้างพระธาตุบาตรพระอรหันต์ ๘ ทิศ พุทธอุทยานปางประทีป**

* วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เดือน ๔ ออก ๑ ค่ำ **ได้สร้างมลฑปประดิษฐานรูปเหมือนพระครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา พุทธอุทยานชัยยะสุขังปางประทีป**

จากสมุดบันทึก ของพระอาจารย์ป่านิกร ชยฺยเสโน
วัดพระธาตุแก่งสร้อย

คำโฉลกโบราณ

คำโบราณนับวันยิ่งจะหานสาบสูญไปจากคนล้านนาเรา ยิ่งบางคำที่ใช้กับชีวิตประจำวัน ก็ถูกลืมเลือนไปกับกาลเวลาที่มีวิวัฒนาการใหม่ๆเข้ามาแทนที่ยิ่งคนล้านนาเรามีภาษาพูด ภาษาเขียน และมีวัฒนธรรมเป็นของตัวเองแต่ถูกวัฒนธรรมต่างภาษา ต่างวัฒนธรรมเข้ามาครอบงำวัฒนธรรมของคนล้านนาไป

มีคนมาขอให้เขียนเรื่อง คำโฉลกของใช้ในชีวิตประจำวันของคนล้านนาเรา เป็นความเชื่อของคนโบราณที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน แต่ปัจจุบันได้ถูกกระแสแห่งโลกาวิวัฒน์ลบเลือนไป จึงได้เขียนคำโฉลกของโบราณนี้ไว้ให้ได้ศึกษากันเป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากเวลาศึกษาค้นคว้าน้อยเกินไปแต่คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใคร่ศึกษาและอนุรักษ์สืบต่อไป ไม่มากก็น้อย

พระป่า ชัยยะเสน

อรัญญาวาสี พระธาตุแก่งสร้อย

๒๒ ก.ย. ๒๕๕๐

คำโฉลกแม่มอง

แม่มอง หมายถึง ไม้ที่นำมาทำเป็นคันของครกกระเดื่อง ต้นไม้ที่นิยมทำเป็นคันมอง คือ ต้นแสมสาร ขี้เหล็กต้นมะตูม สมัยก่อนๆ ที่จะตัดไม้ทำคันมอง ต้องวัดความยาวและให้มีขนาดความยาวตรงกับโฉลกที่ดีเสียก่อนโดยวิธีการ คือ ให้วางเท้าขนานกับคันมอง เริ่มที่ตรงหัวมองก่อนวางเท้าไป 1 ก้าวก็ให้กล่าวคำโฉลกคำหนึ่งตกโฉลกที่ดี และได้ความยาวที่พอเหมาะจึงตัดไม้ตรงนั้นเชื่อว่าถ้าตกโฉลกที่ดีแล้ว จะเป็นคนมั่งคั่งสมบูรณ์ ข้าวที่ตำกับมองนี้จะไม่หมดเปลือง

คำกล่าวโฉลกคันมองดังกล่าวมีคำดังต่อไปนี้

1. ไร้ต่อเต๋า (ไม่ดี)
2. อยากเข้าทุกที (ไม่ดี)
3. บ่อยากข้าวสักปี (ดี)
4. เป็นยิ่งกว่าท่าน (ดี)
5. อยู่บ้านบ่เจ็บบไข้ (ดี)
6. ไร้บ่อด (ดี)
7. มีบ่รู้หมด (ดี)

คำโฉลกคันมองของคนโบราณที่เลี้ยงพ่อแม่จนถึงตัวเราจนถึงทุกวันนี้บ่ควรดูถูกของโบราณ

คำโฉลกอู่

อู่ แปลว่า เปล คนโบราณแต่ก่อนสานด้วยไม้ไผ่ให้เด็กทารกนอน ถ้าสานอู่สมัยก่อนจะมีวิธีนับตาของไม้ที่สานไขว้กันโดยให้นับตั้งแต่ ด้านล่างขึ้นไปจนถึงปากอู่ให้มีจำนวนตาตกตรงกับคำโฉลกที่ดีโดยเริ่มนับจากตาที่อยู่ด้านล่างว่า “ตาหลับ” และ “ตาตื่น” สลับกันไปถึงปากอู่ ด้านบนสุดให้

นับให้ตรงกับคำว่า “ตาหลับ” เชื่อว่าเด็กที่นอนในอู่นี้จะเป็นคนที่นอนหลับง่ายและหลับสนิทได้ยาวนาน แต่ถ้าอู่อันใดได้ตกตรงคำว่า “ตาตื่น” เด็กจะนอนหลับไม่ค่อยสนิทตื่นร้องไห้บ่อย

คำไม้เฒ้า (ไม้เท้า)

ไม้เท้าครูบาอาจารย์สมัยโบราณท่านมีคำโฉลกไม้เท้าว่าจะดีบ่ดีจะเป็นมงคลหรือได้โชคลาภท่านโฉลกว่า

1. อายุยืนกุ้มเฒ่า ดีมาก
2. ลูกเต้าบ่ดูแล บ่ดี
3. ก่อแพไปค้า ปานกลาง
4. ชัยชนะมั่งมลมี ดีมาก
5. พระฉิมจลีมีลาภ ดีมาก

โดยนับช่วงไม้เท้าการวัด 1 ช่วงกำมือ (กำไม้เท้าแล้วนับตามลำดับของความยาวไม้เท้าให้ตกตรงกับคำที่ดี)

คำโฉลกบาตร

1. ขินะเมคะ แปล ไปมาสูงบ่ดายลำบากตัวเก่า (ไม่ดี)
2. รักขนะนารีระ แปล จิตใจอารมณ์ไม่แข็งแรงพอ (ไม่ดี)
3. นารีนาวา แปล เอาไหนก็ไม่ได้อยู่กลางก็ไม่ได้อยู่ริมก็ไม่ได้ (ไม่ดี)
4. ลาจะสิงโห แปล ดีดีมากนักแต๊แล (ดีมาก)
5. ตะโจมะละนังจิวา แปล ไม่ค่อยจะดีกับอายุของตนเอง (ไม่ดี)
6. สะปะพะยะยาทิโลคา แปล ภัยตรายจะเกิดกับตัวตน (ไม่ดี)

คำอธิบายดังนี้

ให้ใช้นิ้วหัวแม่มือวัดขอบปากบาตรโดยให้ว่าตามคำโฉลกโดยเรียงตามลำดับไปเรื่อยๆ จนรอบปากบาตรถ้าตกที่ดีก็ให้เอา ตกไม่ดีก็ไม่ต้องเอา

คำโฉลกกลอง

1. กลองนันต๊ะเพรี	ดี
2. ศรีชมชื่น	ดี
3. หมื่นเมืองพรม	ดี
4. สมอยู่สร้าง	ดี
5. ม้างสังโฆ	ไม่ดี
6. โพธิสัตว์	ไม่ดี
7. วัดพระเจ้า	ไม่ดี

1. กลองนันต๊ะเพรี ดีใช้ตี๋ส่งเสพ ท้าวพญามหากษัตริย์ราชาภิเษกขึ้นเสวยราชและตี๋เวลาท้าวพยามหากษัตริย์เสด็จที่ต่างๆ
2. ศรีชมชื่น กลองลูกนี้ดี ตี๋ดังไปถึงไหนใครก็ได้ยินก็มีความชื่นชมยินดีปิติเกิด
3. หมื่นเมืองพรหม กลองลูกนี้ดีไว้ตี๋บูชาพระในวันโกนเพื่อเตือนบอกว่าวนพรุ่งนี้จะเป็นวันพระและตี๋ในงานมงคลทำบุญเพื่อบอกกล่าวเทวบุตรเทวดา
4. สมอยู่สร้าง กลองลูกนี้ก็ดี สมหมายถึงสมภารเจ้าวัด กลองลูกนี้อยู่วัดใดสมภารเจ้าวัดขยันสร้างวัดดี
5. ม้างสังโฆ กลองลูกนี้ไม่ดีอยู่วัดใดตี๋ดังถึงไหนทำให้คนแตกแยกกันอยู่วัดใดพระเณรไม่ค่อยจะถูกกัน

6. โพธิสัตว์ กลองลูกนี้มัจฉิมาพอปานกลางไม่ดีไม่ร้าย อยู่วัดใดเจ้าวัดอาวาสไม่ค่อยมีความตระหนี่ชอบให้ของเขามาถวายอะไรก็ให้เขาไปหมด
7. วัดพระเจ้า กลองลูกนี้ตกวัดพระเจ้า กลองลูกนี้อยู่วัดใดมีแต่พระพุทธรูปเฝ้าวัด ไม่ค่อยมีพระสงฆ์อยู่ วัดชอบร้าง ไม่ดี

คำโฉลกกลองนี้ให้กำมือด้านยาวของกลองไปเรื่อยๆ ให้ตกที่ดีก็เอาตกที่ไม่ดีก็อย่าเอา พิจารณาดูตามคำโบราณ

คำโฉลกดาบ

1. ดาบแก่งแก๊ะ	(บ่ดี)
2. ดาบแก่งแก๋	(บ่ดี)
3. สองแขนแป้มัดหลัง	(บ่ดี)
4. ดาบเปื้อนจังเต็มบ้าน	(บ่ดี)
5. ดาบขี้คล้านมีของ	(ดีมาก)
6. ดาบหารักมาคลอง	(ดี)
7. ดาบนอนจองหัวหวาก	(บ่ดี)
8. ดาบขี้ม้าเตียวเมือง	(ดีปานกลาง)
9. ดาบคำเหลืองเต็มใต้	(ดีมาก)
10. ดาบไพร่ได้เป็นขุน	(ดีมาก)

คำโฉลกนี้

ให้นับหัวแม่มือสลับกันไป จนจะตกที่ดีตำราพ่ออาจารย์หนานบุญทา เสนาบุตร

คำโฉลกปีน

1. หน้าเขียงคร่อม (ไม่ดี)
2. กล่อมสมบัติ (ไม่ดี)
3. แสนสัตว์ม้วย (ดี)
4. ตองกล้วยโป่งงามต๋าย (ไม่ดี)
5. สัตว์หนีต๋ายเล่าอื่น (ไม่ดี)
6. แห่ค่าหมื่นมาเมือง (ดี)
7. ผักเหลืองเต็มสะ (ดี)
8. โง้มง้ามมาบาดาย (ไม่ดี)

คำโฉลกขึ้นบ้านใหม่

1. มหาเศรษฐี (ดี)
2. เป็นดีกุ้มเฒ่า (ดี)
3. ข้ามล้นคือแวงหัก (ดี)
4. ตักได้เป็นดี (ปานกลาง)
5. เมียหนีตายละเปื่อน (ไม่ดี)
6. เอาไม้เถื่อนมาเป็นมงคล (ดีมาก)

โฉลกเดือนขึ้นแรมฤกษ์ดี – บ่ดี ราชครูเมืองท่าสร้อย

<u>เดือนออก</u>

1 ค่ำ	หม้อซ้อนหม้อ	ดี
2 ค่ำ	จุ๋มปลวกป้อกองหลัว	ปานกลาง
3 ค่ำ	ก่ายขัวเข้าคู้ม	ดี
4 ค่ำ	ตี๋กองอู่มพญา	ดี

5 ค่ำ	ปล่าเข้าช้อน	ดี
6 ค่ำ	ได้ผ้าผ่อนผืนลาย	ดี
7 ค่ำ	บ่ตายก็ป่วยใหญ่	ร้ายมาก
8 ค่ำ	ไถ่นางมีมาเฝ้า	ดี
9 ค่ำ	ข้าวล้นขื่อแวงหัก	ดีมาก
10 ค่ำ	ตักเข้าตักออก	ไม่ดี
11 ค่ำ	ปู่เฒ่ายอมผมหงอกมากินเมือง	ดี
12 ค่ำ	ได้คำเหลืองเต็มใต้	ดีมาก
13 ค่ำ	ไถ่ช้างแก้วมาโรง	ดี
14 ค่ำ	ได้แหวนธรรมรงค์สูบสอด	ดี
15 ค่ำ	ได้เจ้ายอดจอมฉัตร	ดีมาก

<u>เดือนแฮม (แรม)</u>

1 ค่ำ	บ่เป็นสัจจะ	ไม่ดี
2 ค่ำ	ป๊ะหลายเท้า	ดี
3 ค่ำ	เอาบ่าวเป็นเมีย	ไม่ดี
4 ค่ำ	เปียไหมยุ่ง	ไม่ดี
5 ค่ำ	น้ำถุงเดียวเต็มไห	ดีมาก
6 ค่ำ	ท่านลูกที่ไกลมาสู่	ดี
7 ค่ำ	ปู่หัวขาว	ปานกลาง
8 ค่ำ	ป้อสาวแก้นส้ม	ไม่ดี
9 ค่ำ	สะเปาล่มกลางหนอง	ดี
10 ค่ำ	ตี่กล่องก้ำพระ	ดี
11 ค่ำ	ชัยชนะมั่งมีมูล	ดีมาก

12 ค่ำ เอาลูกเศรษฐีมาเป็นเพื่อน ดี

13 ค่ำ เอาไม้เถื่อนมาเป็นไม้มงคล ดีมาก

14 ค่ำ พระเตียวหนจุธาตุ ไม่ดี

15 ค่ำ น้ำตกตาดทรายมูล ดีมาก

คำโฉลกนี้

ตำรานับวันเดือนขึ้นแรมฤกษ์ดีของราชครูหลวงเมืองท่าสร้อย

ตำราขึ้นบ้านใหม่ เฮือนใหม่

คั่นว่าแป๋งบ้านใหม่เฮือนใหม่ เสร็จแล้วจักขึ้นอยู่นั้นให้ปฏิบัติต๋ามฮีดเก่าฮีดเดิมเสียก่อน เพื่อเป๋นสิริมงคล ได้อยู่ดีมีสุข วุฒิจำเริญไปด้วยข้าวของเงินคำ ฮิมาค้าขึ้น ดังนี้

วันอาทิตย์ กิ๋นข้าวแล้วให้เอาชื่อแก้วชื่อขันคำขึ้นก่อน

วันจันทร์ เอาขันข้าวตอกดอกไม้ขึ้นก่อน

วันอังคาร เอาแก้วใส่น้ำขึ้นก่อน

วันพุธ เอาข้าวเจื้อหรือข้าวเปลือกขึ้นก่อน

วันพฤหัสบดี เอาไม้กับหนังสือขึ้นก่อน

วันศุกร์ เอาข้าวสารขึ้นก่อนไปถึงบนเรือนแล้วให้กล่าวคำดีเป๋นมังคละ

วันเสาร์ ให้กล่าวคำที่เป๋นมังคละแล้วเอาหินกับขวานขึ้นก่อน

โฉลกพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นใหม่

ให้วัดหน้าตักพระว่ากว้างเท่าไหร่แล้วให้นำเอาที่วัดตั้งขึ้นจากฐานที่พระนั่งว่าจะตกตรงไหนก็ให้วัดดู

1. ชัยชนะปราบชมพู ตรงหน้าผาก
2. อินดูสัตว์ทั้งโลก ที่ตา
3. โศกอยู่เดียวดาย ที่จมูก
4. กินง่ายบ่ฮอดต้อง (ท้อง) ที่ปาก
5. ร้อนทั้งแผ่นดิน ที่อก

ถ้าสร้างแล้วตกตรงไหนก็ผ่อดู ห้ามทำร้ายพระพุทธรูปจะเป็นบาปบ่ดี เมื่อปี พ.ศ. 2536 หลวงปู่ได้สร้างวิหารประสาทเวียงแก้วที่วัดห้วยต้ม หลวงปู่ได้พระประธานมาจากพม่าเป็นพระแก้วหินอ่อน พระพม่าหน้าตักจะแคบ พอวัดหน้าตักแล้วนำมาวัดตั้งก็ประมาณอกหรือคอพระ หลวงปู่เลยให้ขยายหน้าตักพระให้กว้าง วัดขึ้นถึงพระเนตร (ตา) หรือได้ว่าพระองค์นี้ตกคำว่า "อินดูสัตว์โลก"

โฉลกสายตาพระประธานในวิหาร

ห้องที่หนึ่งตั้งพระประธาน สายตาพระประธานในพระวิหารตกที่ไหนให้นับดูว่าสายตาพระจะตกห้องไหนของวิหาร

ห้องหนึ่ง ตกพระสังฆะ
ห้องสอง ตกพระราชา
ห้องสาม ตกเสนาบดี
ห้องสี่ ตกศรัทธา
ห้องห้า ตกนารี

พระประธานวัดไหนตกห้องที่ห้า การนับไม่ต้องนับห้องที่พระประธานนั่งให้นับห้องหน้าพระประธานไป มีอะไรก็แก้ไขห้ามทำร้ายพระพุทธรูปถือว่าเป็นบาปหนัก

โฉลกวันแบบโบราณ

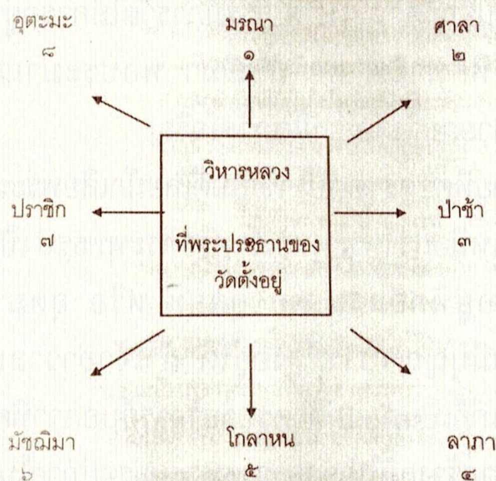
ผู้ที่มีงานมงคลต่างๆ เช่น งานบวชพระ เป๊กตุ๊ สร้างบ้านใหม่ ขึ้นบ้านใหม่ กิ๋นแขก แต่งงาน ไปค้าขาย เปิดร้าน ไปติดต่อการงาน เสี่ยงโชค โยกย้ายไปอยู่ต่างบ้านต่างเมือง การลงทุนค้าขาย หากต้องการวันดีมีโชคชัยก็ให้ดูต๋ามนี้ และเลือกเอาวันดีเว้นวันเสียก็จะเกิดสัมฤทธิ์ผลแก่ท่านดังประสงค์ เพราะโฉลกโบราณแบบนี้ มีผู้เอาไปใช้แล้วได้ผลดี ดังใจนึกมามากต่อมาก แล้วเดือนออก-เดือนแรม ก็ถือเอาแบบอย่างเดียวกัน คือ

ออก 1 ค่ำ	ช้างแก้วขึ้นสู่โรงธรรม	ดี
ออก 2 ค่ำ	ฟังธรรมกลางป่าช้า	บ่ดี
ออก 3 ค่ำ	ล้างมือถ้าคอยกิน	ดี
ออก 4 ค่ำ	นอนปลายตีนตากแดด	บ่ดี
ออก 5 ค่ำ	ผีแวดล้อมปองเอา	บ่ดี
ออก 6 ค่ำ	ลงสำเภาไปค้า	ดี
ออก 7 ค่ำ	เคราะห์อยู่ถ้าคอยชน	บ่ดี
ออก 8 ค่ำ	สาระวนบ่เมี้ยน	บ่ดี
ออก 9 ค่ำ	ถูกเสี้ยนพระราม	บ่ดี
ออก 10 ค่ำ	หาความงามบ่ได้	บ่ดี
ออก 11 ค่ำ	ขี้ไร้เกิดเป็นคนดี	ดี
ออก 12 ค่ำ	บ่มีดีสักอยาด	บ่ดี
ออก 13 ค่ำ	ไชยะปราบชมพู	ดี
ออก 14 ค่ำ	ศัตรูปองร้าย	บ่ดี
ออก 15 ค่ำ	ถูกแม่ผีหลวงปองเอา	บ่ดี

“ตำรานี้เป็นของเมืองหละปูน”

โฉลกตำราสร้างวัด (โฮง) หรือกุฏิพระอยู่ดีหรือไม่ดี

ทิศตะวันออก

1. กุฏิพระเณรอยู่ทางทิศตะวันออก มักป่วยไม่สบาย หรือตายได้ เพราะตกมรณา คือ ความตาย คือทิศตะวันออกเป็นทิศบูรพาเป็นทิศเบื้องสูง ไม่ควรจะอยู่ทิศนี้เพราะพระพุทธรูปอยู่ทางทิศตะวันตกของเรา
2. กุฏิโฮงพระเณรอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ตกศาลา คือ ที่พักชั่วคราว พระเณรอยู่ไม่นาน แค่มาพักหลบร้อนหลบหนาวหายเหนื่อยก็จากไป วัดชอบร้างไม่มีพระอยู่ประจำมีแต่พระจรชั่วคราว
3. กุฏิโฮงพระเณรอยู่ทิศนี้ทักษิณใต้ตรงตกป่าช้า ดีมาก เพราะพระเราปกติก็อยู่ป่าช้าเป็นวัตร ทิศนี้ดีมีความสงบดี
4. กุฏิโฮงตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงใต้ตกลาภา หรือ ลาภดี แต่ต้องระวังถ้าเป็นพระจิตรดี ดีมากวัดเจริญ แต่ถ้าเป็นพระเจ้าอาวาสจิตเศร้าหมอง คือมีความโลภก็ต้องระวัง ถ้าลาภสักการะมาก ปัญหาหลายด้านจะตามมา ก็ควรระวังอยู่ที่เจ้าของกุฏิ (พระ) จะปฏิบัติอย่างไร ไม่ให้ติดกับลาภสักการะต่างๆ ของโลกธรรม

5. กุฏิตั้งอยู่ทิศนี้ปัจฉิม ตะวันตกตรงโกลาหล ทิศนี้ส่วนมากจะมีความวุ่นวายแก่เจ้าอาวาสพระเณรมีเรื่องปวดหัวมาให้คิดบ่อยๆ มีคนมาหาเรื่องอยู่ทั้งนอกวัดและในวัด กรรมการวัดไม่ควรอยู่ทิศนี้

6. กุฏิโฮงอยู่ทิศพายัพ ตก มัชฌิมา พอประมาณกลางไม่ดีไม่ร้ายอยู่ได้เดินสายกลางดีอย่ามีโลภวัดเจริญ

7. กุฏิโฮงตั้งอยู่ทิศอุดร ตกปราชิกไม่ดีเลยมักเสียพระเจ้าอาวาสเพราะว่าพระอยู่ทิศเหนือกว่าพระพุทธเจ้าหรือพระพุทธรูป เป็นภัยแก่ตนเอง ไม่ดี

8. กุฏิโฮงตั้งอยู่ทิศอีสาน ตก อุตมะ หรือ อุดมนั้นแหละทิศนี้ถ้าเจ้าอาวาสมีบุญญาบารมีสูงอยู่ได้ ถ้าเจ้าอาวาสหนุ่มน้อยอายุกาลพรรษาไม่แก่ก็เป็นภัยแก่ตัวครูบาอาจารย์บอกว่าทิศนี้ไม่สมควรจะอยู่

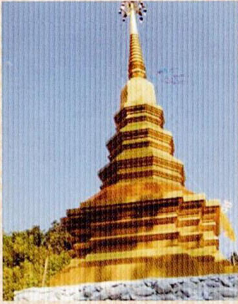
แบบตำราสร้างกุฏิให้เจ้าอาวาสพระเณรอยู่ภายในวัด ตามแบบตำราโบราณเพราะบางวัดพระเณรอยู่ไม่ติด อยู่ไม่ได้บางทีก็มีพวกมนุษย์ อมนุษย์มารบกวน บางที่เจ้าอาวสาบวชมานานแต่มีบารมีธรรมไม่พอที่จะปราบพวกมนุษย์ได้ยิ่งเป็นพวกอมุษย์เข้าอีกยิ่งลำบากใหญ่เพราะพวกนี้ไม่มีกายให้เราเห็น

ตำรานี้ลองเทียบดูว่าจะเป็นอย่างไรก็ดูตำรา ที่เอามาเขียนกลัวว่าของโบราณของครูบาอาจารย์จะสูญหายไป

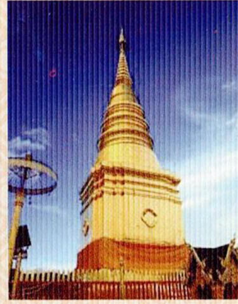
****

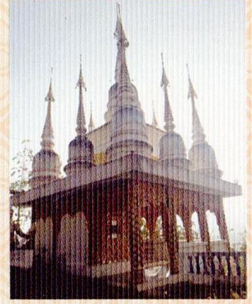
คณะผู้จัดทำ

1. พระสามารถ นิปโก (เพิ่มอุดสาห์)
2. นางสาวเบญญาภา หลวงอาด
3. นางสาวชุติมา ลึกกันทึก
4. นางสาววิภาพร เคลือนแก้ว
5. นางสาวชุติมา ตูมจา
6. นางสาวปณิดา เพิ่มอุดสาห์

พระธาตุห้วยโป่ง แม่ระมาด

พระธาตุพระบาทผาดอกไม้

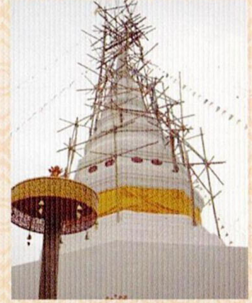

พระธาตุแก่งสร้อย

มณฑปครอบพระบาท

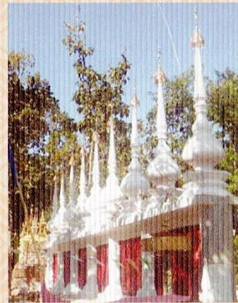

พระธาตุจ๋อมเวียง

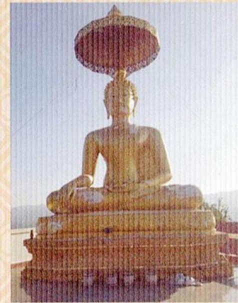

วิหารสัมพุทเธ

วัดพระธาตุเจดีย์ศรีอภิชัยวงศ์

พระธาตุศรีเด่นชัย

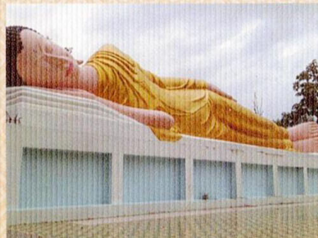

พระธาตุจ๋อมสะหลี๋หมอกแก้ว

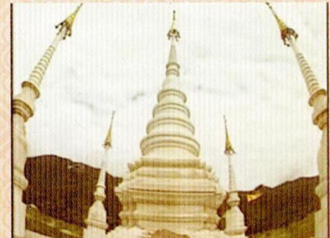

เจดีย์บาตรพระอรหันต์ ๘ ทิศ

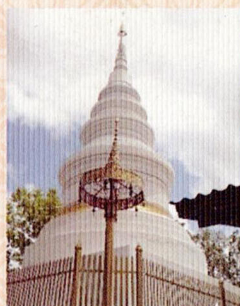

พระสัมพพัญญูพระพุทธเจ้า

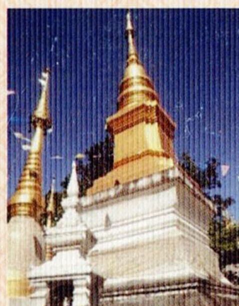

พระมหาจักรพรรดิ์

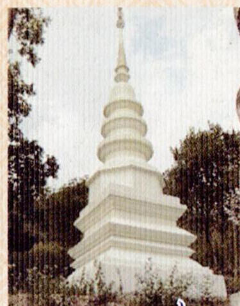

วัดพระพุทธบาทดอยถ้ำ

พระนอน ๕๐ ศอก
วัดกู่พฤกษาราม

พระธาตุสะหลี๋อุ่นเมือง

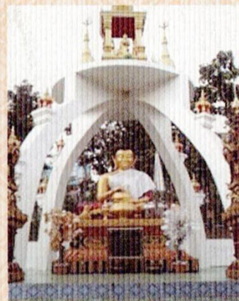

พระธาตุจอมสวรรค์

พระธาตุแท่นดอกไม้

พระธาตุเกศา
ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา

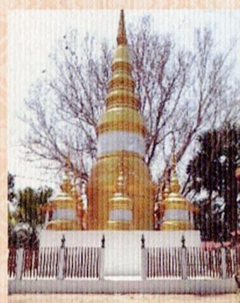

พระธาตุสามครูบา

พระศิวลี

พระมหาอุปคุต

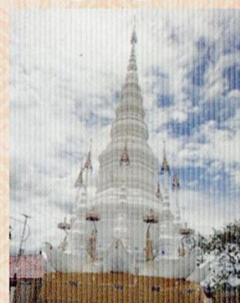

พระธาตุจอมมณี

พระธาตุสะหลี๋บุญเรือง

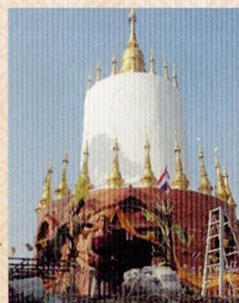

พระธาตุสะหลี๋เวียงก้อ

พระธาตุสะเปาคำ

พระธาตุอินต๊ะขิล

พระธาตุม่อนจอมธรรม

พระธาตุศิลาศิลิ

พระธาตุปฐมมงคล ๓๘

พระธาตุแยงเงา ป่าคา

พระธาตุดอยเจดีย์

พิมพ์ที่ ลำปางการพิมพ์ ๐๕๔-๒๒๒๐๐๙